

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
June 7, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY BIRŽELIS — JUNE 7, 1997

Nr. 110

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Jungtinės Tautos pasauliui skleidžia netikrą informaciją apie Lietuvą

Vilnius, birželio 5-6 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas penktadienį susitiko su Jungtinių Tautų vystymo programos administratoriaus pavaduotoju Rafeudin Ahmed ir išreiškė susirūpinimą, kad netikslūs duomenų pateikimas formuoja klaidingą pasaulio nuomonę apie Lietuvą.

Lietuvos URM informacijos skyrius pranešė, kad susitikime ministras kalbėjo apie Jungtinių Tautų Vystymo programos (UNDP) raštinės New Yorke paskelbtą Vidurio ir Rytų Europos valstybių žmogaus vystymosi ataskaitą.

Ministras A. Saudargas atkreipė dėmesį į jo nuomonę, ydingą valstybių įvertinimo lygio skaičiavimo metodiką, pagal kurią žmogaus vystymosi rodiklio vertinimo eilėje Lietuva atsidūrė gerokai žemiau už savo kaimynus. UNDP ataskaitoje bendrojo valstybių vertinimo eilėje Lietuva atsidūrusi 81-oje vietoje, nors dar 1994 m. ji buvo 28-ta. Tuo tarpu, pvz., Baltarusijos vystymasis šiemet įvertintas 61-ąja vieta, Latvijos — 55-ąja.

Šias ataskaitas kiekvienoje valstybėje rengė UNDP atstovybių samdyti specialistai.

Pokalbį ministras A. Saudargas teigiamai vertino JT igaliotojo atstovo Cornel Klein veiklą Lietuvoje, rengiant paramos programas bei aktyviai prisidedant prie demokratinių visuomenės tobulinimo.

Tuo tarpu Lietuvos diplomatai atkreipia dėmesį į tam tikrą neobjektyvumą paren-

kant ir pateikiant duomenis apie Lietuvą. Pvz., dokumente net neužsimenama apie Lietuvos valiutos kurso pastovumą, mažą infliaciją, augančius atlyginimus, nedidelį nedarbą. Ataskaitoje pabrėžiamas alkoholis, narkomanija, savižudybės ir tvirtinama, kad tai sąlygoja gyventojų skaičiaus Lietuvoje mažėjimą. Ta pati problema Latvijoje aiškinama gyventojų senėjimu.

Pragnožės dėl Lietuvos vandens dirvožemio ir oro yra gąsdinančios ir kartais net tragiškos, o, pvz., Baltarusija gamtą saugo ir sėkmingai skatina turizmą.

Lietuvos URM informacijoje pažymima, kad JT Vystymo programos atstovų Lietuvoje parengta informacija apie valstybę „yra reikšmingas indelis į Lietuvos reprezentaciją pasaulyje“.

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Osvaldas Jusys stebisi, ar Jungtinių Tautų Pėtrios Programos (UNDP) Lietuvai skiriamos lėšos nėra daug kartų mažesnės, nei žala, kurią daro jos parengtos studijos.

Visame pasaulyje analizuojamoje JT UNDP ataskaitoje apie Vidurio ir Rytų Europos valstybių vystymąsi Lietuvos situacija vertinama išimtinai neigiamai, pastebi Lietuvos ambasadorius.

Jo nuomone, vertėtų apsisvarstyti, ar nepareikalavus, kad UNDP daugiau nebevykdytų studijų Lietuvoje, bei įspėti, kad abejonės dėl šios organizacijos veiklos bus perduotos svarbioms UNDP finansuotioms šiaurės valstybėms.

Lietuva ragina ES ambasadorius objektyviai vertinti kandidates į sąjungą

Vilnius, birželio 6 d. (BNS) — Šešis Europos Sąjungos (ES) valstybių ambasadorius penktadienį priėmė Lietuvos pareigūnai pabrėžė, kad remiantis objektyviais, o ne geografiniais kriterijais, Lietuva turėtų būti tarp pirmųjų kandidatų į ES.

Premjeras Gediminas Vagnorius ir užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas svečiams pabrėžė, kad Lietuvos vyriausybės vykdomos reformos lūdi, kad valstybė pasirengusi derėtis dėl tikrosios narystės ES.

Aukštas Lietuvos URM pareigūnas sako, kad svečius priėmė Lietuvos valdžios vyrai pabrėžė, kad bet koks išankstinis kandidatų grupavimas, nesulaukus Europos Komisijos išvadų, neatitinka pačios ES nustatytos sprendimų priėmimo tvarkos. Komisijos nuomonė bus pareikšta liepos 16 d. Amsterdamo, ir tik po to ES valstybės svarstys ir priims politinį sprendimą LUXemburge metų pabaigoje.

Kaip pranešė vyriausybės spaudos tarnyba, ambasadoriai pritarė, kad derybų pradžią turi lemti objektyvūs vertinimai, ir žadėjo ją perduoti savo vyriausybėms.

Susitikimuose dalyvavo Airijos ambasadorius Patrick McCabe, Austrijos ambasado-

rius Florian Haug, Belgijos ambasadorius Franc Ronse, Nyderlandų ambasadorius Ludovicus Marinus Petrus Maria van Ulden, Ispanijos ambasadorius Jose Luis Pardos Perez ir Portugalijos ambasadorius Rui Fernando de Meira Ferreira.

Lietuvos įstatymai dėl religijos gali būti pavyzdžiu Rusijoje

Maskva, birželio 6 d. (BNS) — Lietuvoje priimti religijos įstatymai gali būti pavyzdys Rusijai, pareiškė Rusijos vyriausybės administracijos atstovas religijos klausimams Georgij Michailov gegužės pabaigoje Omske vykusiam seminare „Visuomenė. Įstatymai. Religija“.

Savo pranešime jis pažymėjo: „Negalima nutylėti to fakto, kad 1995 metais priimtas Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl religinių bendruomenių ir bendrijų“ pripažįsta tik devynias nuo seno esančias Lietuvoje religines bendruomenes ir bendrijas, o visos kitos religinės organizacijos gali kryptis dėl valstybinio pripažinimo ne anksčiau kaip po 25 metų nuo jų įregistravimo Lietuvoje“.

G. Michailov pažymėjo,

Birželio 29 d. devyni Nekalto Prasidėjimo seminarijos studentai, atstovaujantys penkioms arkidiecezijoms: Mis-souri valstijoje, pradės savo viešnagę Lietuvoje. Tai savanorių grupė, dalyvaujanti Katalikų Bažnyčios pagalbos Vidurio ir Rytų Europos valstybėms programoje. Paolo Dulcamara, Jarrod Lies ir Michael Kokoruda dirbs Katechetų stovykloje (anglų kalba) Naujamiestyje, netoli Panevėžio; Britt Ashley, Shawn Henderson ir Carl Howard dirbs Jaunimo dvasinio centro surengtoje stovykloje netoli Klaipėdos; Matthew Benjamin, Nicholas Voelker ir Trent Welsh padės Lietuvos katalikiškajam jaunimui pasiruošti Pasaulio jaunimo dienoms, kurios įvyks Paryžiuje rugpjūčio 19-24 d. Tai pirmoji Amerikos katalikų seminarijų grupė, vykstanti padėti, pasidalinti savo žiniomis su Lietuvos katalikišku jaunimu.

Nuotr.: Su jaunaisiais pagalbininkais į Lietuvą vyks ir (antra iš kairės) Aušrelė Sakalaite iš Omahos ir (šeštas iš kairės) kun. Samuel Russell, O.S.B.

V. Landsbergis: Rusija gali sustabdyti Baltijos valstybių priėmimą į ES

Vilnius, birželio 6 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis baiminasi, kad Baltijos valstybių priėmimas į Europos Sąjungą gali būti atidėtas. „Nors atviri apie tai niekas nekalba“, sakė jis žurnalistams po susitikimo su šešių Europos Sąjungos valstybių ambasadoriais.

Seimo pirmininkas sakė pažymėjęs ambasadoriams, kad yra visiškai aišku, jog Maskva nepageidauja Lietuvos narystės NATO. Tačiau, pastebėjo jis, „tikriausiai mūsų narystė Europos Sąjungoje yra taip pat nepageidaujama, ir pakvietimas pradėti derybas nenudžiugintų Kremliaus“.

Ambasadoriai sutiko, kad toks požiūris galimas, tačiau

kai kurių diplomatų nuomone, Rusijoje gali būti politikų, suinteresuotų Baltijos valstybių įstojimu į ES.

Pasak Seimo pirmininko, ambasadoriams nekelia abejonių, kad Lietuva įstos į ES. „Mes svarstėme pakvietimą tuoj pat pradėti derybas arba vėliau pradėti derybas. Koks yra skirtumas ir kas už to slypi“, sakė V. Landsbergis. Jis sakė akcentavęs, kad neabejotinai Lietuvos atsisrasti „vi-

sokių jėgelių“, kurios pradėtų nuteikinti žmones prieš Europą. Kartu jis pripažino, kad tai būtų mažai įtakingi politikai, nors Lietuvai tai turi tam tikrą reikšmę, kuri Vakaruose mažiau jaučiama.

Seimo pirmininkas taip pat pakvietė ambasadorius paskirti Austrijos pavyzdžiu ir įkurti rezidencijas Vilniuje. Penktadienį prezidentui Algirdui Brazauskui Austrijos ambasadorius Lietuvoje Florian Haug įteikė skiriamuosius raštus ir tapo pirmuoju šios valstybės ambasadoriumi, įsikursiančiu Vilniuje.

Nuosavybės teisių atstatymo įstatymas neleis niekam savivaliauti

Vilnius, birželio 6 d. (BNS) — Lietuvos Seimo konservatoriai įsitikinę, kad naujasis prieštarauja visuomenėje ver-

tinamas Piliiečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymas sukurs daug kryptingų skirtingiems piliečių siekiams derinti.

Pirmiausia, sako parlamentarai, sako pirmininkas Andrius Kubilius, įstatymu siekta suderinti žemės savininkų ir dabartinių jos naudotojų bei grąžintinų namų savininkų ir juose gyvenančių nuomininkų siekius.

A. Kubilius penktadienį spaudos konferencijoje pabrėžė, kad numatyti mechanizmai neleis savivaliauti nei savininkams, nei nuomininkams. „Niekas neturės teisės išskeldinti nuomininko, kol jam nebus suteiktas kitas gyvenamasis plotas“, sakė A. Kubilius.

Paklaustas, kiek laiko užims, kol nuomininkams bus suteiktas naujas gyvenamasis plotas, A. Kubilius sakė, kad visas problemas pavyks išspręsti per kelerius metus.

Pasak jo, daugiausia problemų yra Kaune. Iš viso Lietuvoje nuomininkų užimamo 503,000 kvadratinio metrų plotas — 283,000 kv. metrų yra Kaune. Iš viso yra 10,500 šeimų, kurios gyvena savininkams gražintuose namuose. Tačiau A. Kubilius tikisi, kad nemažai savininkų nenorės atgauti namų, kuriuose gyvena nuomininkai, ir pasirinks kompensacijas.

Žemės savininkų, kurių nuosavybės teisės pripažintos yra 79,500 ir jiems turi būti grąžinta 506,000 hektarų žemės.

Mirė poetas Eduardas Mieželaitis

Vilnius, birželio 6 d. (BNS) — Penktadienį Vilniaus Antakalnio ligoninėje nuo širdies nepakankamumo mirė poetas Eduardas Mieželaitis. Jam buvo 77-eri.

„Mūsų sielos amžinai išliks didžiojo poeto, taurios širdies žmogaus atminimas“, sakoma prezidento Algirdo Brazausko užuojautoje.

JAV Kongresas patvirtino istorinį susitarimą dėl biudžeto subalansavimo

Vašingtonas, birželio 6 d. (Reuter-BNS) — JAV Kongresas ketvirtadienį galutinai patvirtino istorinį susitarimą dėl biudžeto subalansavimo iki 2002 metų.

Jeigu susitarimas veiks, kaip turėtų, po penkerių metų JAV pirmą kartą nuo 1969 m. turės subalansuotą biudžetą. To bus siekiama, mažinant federalinio biudžeto išlaidų augimo tempus.

Atstovų Rūmai pritarė šiam susitarimui 327 prieš 97 balsus, o Senatas — 76 prieš 22 balsus. Už susitarimą pasisakė tiek respublikonų, tiek demokratų atstovai. Galutiniam dokumente pašalinti smulkūs neatitikimai tarp ankstesnių Senato ir Atstovų Rūmų variantų.

Šis biudžeto susitarimas buvo pasiektas per išstius mėnesius trukusias uždaras diskusijas su Bill Clinton administracija.

Susitarimas taip pat numato, kad tuo pačiu penkerių metų laikotarpiu mokesčiai bus sumažinti iš viso 85 mlrd. dolerių, taip pat sumažinant biudžeto išlaidas. Prieš galutinį balsavimą dėl šio susitarimo Atstovų Rūmų komisijos dar tebesvarstė biudžeto išlaidų ir mokesčių sumažinimo klausimus.

Siekdami užkirsti kelią buginėjimams, kad po 2002 metų mokesčių sumažinimo bus atsisakyta, abiejų Kongresų Rūmų mokesčių komisijų pirmininkai pažadėjo laikytis naujojo susitarimo dvasios iki 2007 metų, kada mokesčiai bus sumažinti iš viso ne daugiau kaip 250 mlrd. dolerių.

Dabar biudžetas nebus siunčiamas prezidentui pasirašyti, o taps juodraščiu išlaidų ir mokesčių įstatymui, kuris bus rengiamas vasarą. Kad šis įstatymas išgaliotų, vėliau jį turės pasirašyti Bill Clinton.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA žinių agentūrų pranešimais.)

Vašingtonas. Savo labdaringa veikla išgarsėjusi vienuolė Motina Teresė ketvirtadienį Jungtinėse Valstijose gavo aukščiausią civiliamis skiriamą apdovanojimą — Kongreso aukso medali, kurį įteikdamas, Atstovų Rūmų pirmininkas Newt Gingrich pastebėjo, kad 86-erių metų Nobelio taikos premijos laureatės Motinos Teresės dėka, pasaulis tapo švelnesnis, kilnesnis ir džiaugsmingesnis vieta.

Ženeva. Rusijos užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov ketvirtadienį paskelbė sieksias pradėti derybas dėl užtaisų pašalinimo iš branduolinių raketų. Kalbėdamas spaudos konferencijoje, jis sakė, jog Rusija yra pasirūžusi išimti užtaisus iš savo branduolinių raketų, tačiau tik tuo atveju, jeigu taip pat su savo branduoliniu arsenalu pasielgtų ir NATO valstybės.

Zurich. Šveicarai sekmadienį referendumu spres, ar uždrausti savo valstybės vyriausybei bei privatiems verslininkams užsiimti ginklų eksportu ir finansuoti tarptautinę prekybą ginklais. Vyriausybė kritikuoja Socialdemokratų partijos išskeltą ginklų eksporto draudimo idėją, teigdamą, jog ji Šveicarijai gali kainuoti daugiau kaip 120,000 darbo vietų, nukentės ir valstybės saugumas, nes nusilpus valstybinei gynybos pramonei, saugumo sistema turės vis labiau pasiklauti užsieniečių pagalba.

Malmo. Socialistams būtina atsinaujinti, penktadienį pareiškė Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos premjerai Tony Blair ir Lionel Jospin, kalbėdami 15 Europos Sąjungos (ES) valstybių socialistų partijų vadovų susitikime Švedijoje. Pasak T. Blair, socialistų vyriausybės turi atsisakyti „senųjų kairiųjų receptų“, kitaip praras valdžią. Jis įspėjo apie pavojų eiti į valdžią, pasikliaunant vien entuziazmo banga. „Šiuolaikiniai rinkėjai nėra kantrūs ir atlaids. Jeigu mes nesugebėsime patikėti, būsimė išmesti. Mes turime ne didesnę Dievo teisę valdyti už partijas, kurioms oponuojame“, sakė T. Blair.

Vašingtonas. JAV besilankantis Vokietijos kancleris Helmut Kohl ketvirtadienį viešai padėkojo Jungtinėms Valstijoms už pagalbą atstatant Europą po II pasaulinio karo ir suvienijant Vokietiją pasibaigus „šaltajam karui“. Kalbėdamas Marshall plano 50-ųjų metinių minėjime, Kohl pareiškė, jog ši didžiulės paramos programa užtikrino Europai kelią į taiką ir klestėjimą ir pabrėžė, jog transatlantinį bendradarbiavimą laiko vienu didžiausių pasiekimų Europos istorijoje.

Kalbėdama minėjime, JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright perspėjo, jog „dabar didžiausia grėsmė Amerikai kyla ne iš kokio išorės priešo. Didžiausia grėsmė — tai tikimybė, jog mes užmiršime praėjusios kartos pavyzdį, leisime prasidėti stagnacijai, visas savo demokratines institucijas bei principus pradėsime laikyti savaime suprantamu dalyku ir užmiršime, jog užsienyje paliktos nespėjusias problemas labai dažnai sugrįžta ir pasibeldžia į duris čia, Amerikoje“.

*** Lenkijos Suvalkų mieste** steigiamojoje konferencijoje buvo įkurta Lietuvos, Baltarusijos, Lenkijos, Rusijos pasienio regionų sąjunga „Euroregionas Nemunas“. Sutarties projekto pagrindinis tikslas — sukurti sąlygas visuomeniniam-ekonominiam vystymuisi ir moksliniam-kultūriniam bendradarbiavimui tarp kaimyninių valstybių pasienio regionų.

KALENDORIUS

Birželio 7 d.: Robertas, Lukrecija, Ratautas, Romantas, Milda.

Birželio 8 d.: Medardas, Vilhelmas, Kaliopas, Germinė, Merūnas.

Birželio 9 d.: Šv. Efreimas, Bažnyčios mokytojas (306-373 Sirijoje); Felicijus, Maksimijonas, Gintas, Gintė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

KORESPONDENCINIS POKALBIS NEPAAPRASTOSIOS KONFERENCIJOS PROGA

(Tęsinys)

VISIŠKAI SUTINKU SU FEDERACIJOS VADU

Federacijos vadas pasitebėjo, kad sąjūdine, idejine sąvoka nesikeičia. Mes visi vadovaujamės tais pačiais principais, ta pačia ideologija, tuo pačiu šūkiu. Kokia jūsų nuomonė šiuo reikalu?

Aidas Kriaučiūnas: „Tai neatpindina realybės. Amerikoje, kiekviena sąjunga supranta ir igyvendina principus pagal savo supratimą, nors egzistuoja bendros gairės. Yra didelių skirtumų tarp Lietuvos ir išeivijos ateitininkų“.

Rūta Mikulionienė: „Teoriškai gal ir turėtų būti viskas taip pat, bet praktiškai taip nėra. Panašiai, kaip katalikų bažnyčia, kažką skiriasi tarp šių abiejų kraštų“.

Gabija Petrauskienė: „Laike tekėjimo sąjūdine bei idejine ateitininkijos orientacija tikrai nesikeičianti. Iš tikro, ji nesikeičianti ir pagal gyvenamą vietovę. Tačiau drįstu teigti, kad jos pritaikymas ir igyvendinimas yra laiko ir gyvenamosios vietos sąlygomis“.

Laima Šalčiuvienė: „Sutinku su juo!“

Regina Šilgalienė: „Sutinku, kad sąjūdine, idejine sąvoka nesikeičia. Mūsų aplinka, kuri technologijos tiek pagauti ir sužavėta, garbina ją kaip dievuką.“

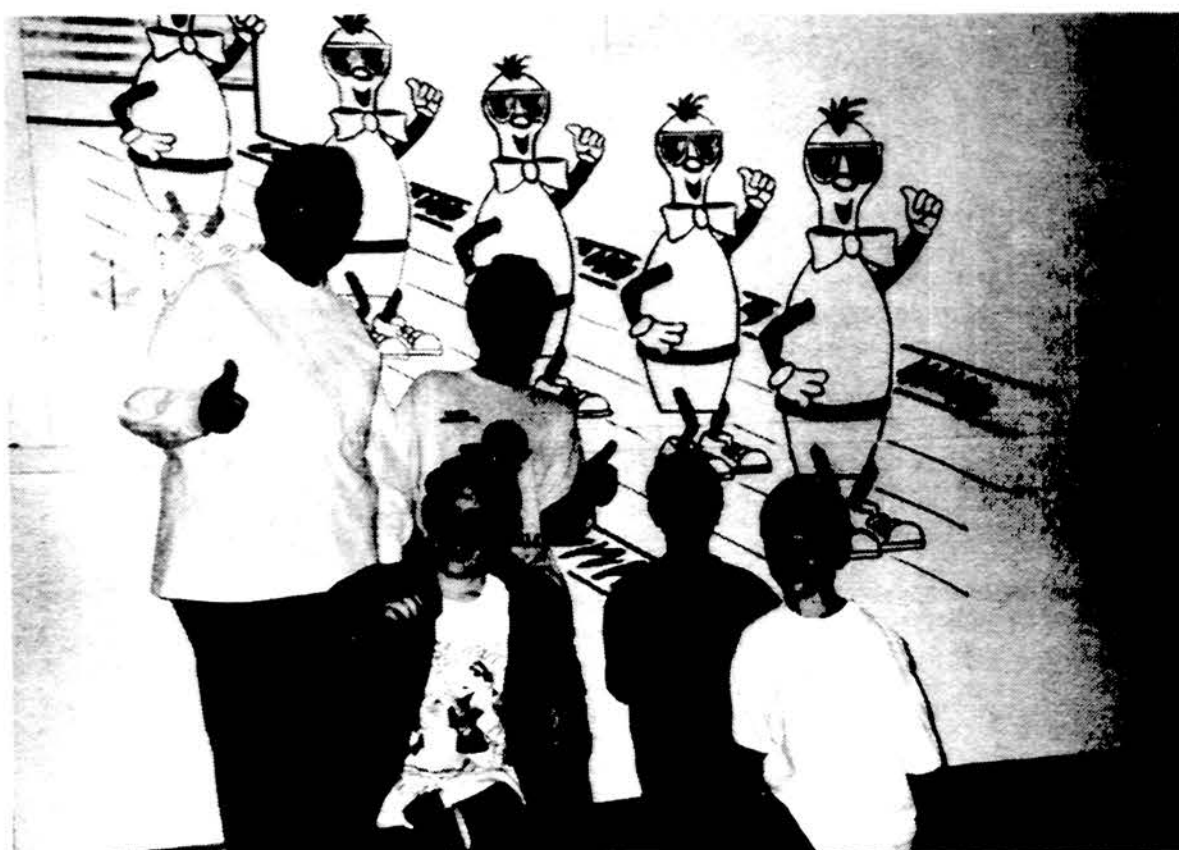
(Bus daugiau)

MOKSLEIVIAI APLANKYS KAIMYNUS LATVIUS

Netoli Dainavos yra dar viena baltų stovykla, vardu Garzera Vasaras Vidusskola. Gal atpažinsite vieną kitą žodį, nes mūsų kalbos tokios panašios! Tai latvių jaunimo kalbos ir kultūros stovykla, įsteigta prieš 35 metus. Ji yra Three Rivers, Michigan, netoli Kalamazoo. Kam tai aktualu, klausiate? Nagi, šiemet moksleiviai ateitininkai atgaivins tarpstovyklinio bendravimo tradiciją su kaimynais latviais! Planas toks:

Moksleivių stovyklos gale, liepos 4 d. — JAV nepriklausomybės šventėje stovyklautojai ir vadovai kelias nuomotas Jackson firmos autobusus kaimynų aplankyti. Ten mes susiporuosime — lietuvius su latviu — ir susipažinsime su jų stovyklaviete. Po pietų pritrauks bus abiejų kultūrų šokių ir dainų pasirodymai, kuriems būsim pasirodę per dvi savaites Dainavoje. Latviai tuo metu bus besirušiantys savo Dainų ir šokių šventei, kuri šią vasarą vyks Clevelande. Lietuviai išmoks latvių vieną savo tautinį šokį, ir tada apsisuksime mokytojų kepuremis!

Po kultūrinės programos bus sporto rungtynės. Paziūrėsim, kieno komandos pirmas krepšinyje, tinklinyje ir europietiška futbol! Pavalgę vakariene, JAV Nepriklausomybės dienos proga kursime laulą ir bus suaugusių pravedamos sprogmenys. Mėnuliui patekęs, sulipsime autobu-

Hamiltono JAS kuopos berniukai ir kuopos globėja kėglavimo iškyloje.

„ŠATRIJAI“ 70 METŲ

(Žinios surinktos iš „Ateities“ žurnalo, 1985, nr. 7)

Šimet „Šatrijos“ draugijai korporacijai sukaktuviniai metai. Literatūra ir menu besidominantis studentų ateitininkų būrys, 1927 metais įsiregistravo Lietuvos universiteto senatė, kaip oficiali meno draugija. Besiregistruojanti buvo 44. Tačiau, skaičius dažnai keitėsi — vieni baigė studijas, kiti pradėdavo. Nors draugija oficialiai įsteigė 27-tais metais, kuriančių ir literatūra besidominančių studentų būrys bendradavo jau nuo 1924 metų.

„Šatrijos“ susirinkimai tapo reguliarni 1926 metais, po meno Vinco Mykaloičio-Putino globoje. Draugija stengėsi sukurti jauką, nuosirdžią atmosferą, iš naujų narių reikalaujanti tik literatūros ar kitos meno šakos pamėgimo. Fuksų nekankino. Nuotaiką stengėsi išlaikyti draugišką, kad kiekvienas jaustųsi laisvas, nesuvaržytas dalintis savo mintimis, savo kūryba.

Kadangi studentai uniformų neturėjo, kepurų forma ir

juostų spalva pažymėjo korporaciją. „Šatrijos“ kepuraitė ir juostų spalvos buvo purpurinė, sidabrinė, ir tamsiai mėlyna. „Šatrijos“ šūkis — „Menas grožiui, grožis gyvenimo tobulumui“.

Draugijos nariai „Šatrijos“ vardą pasirinko pagal Žemaitijos „Šatrijos“ kalną, kuris buvo „pakilus, dairantis aplinkui, niekas nedrumstia tolimų akiračių, netrukdo minties, ten laisva, giedra, lengva alsuoti. To kalno padavimai, siejami su kėrejimais, ragunų paslaptingu gyvenimu, turėtų pagauti menininko vaizduotę“ (A. Skrupskelienė, „Ateitis“, 1985, nr. 7).

Studentai labiausiai mėgo susirinkti prof. Mykaloičio-Putino bute. O jis, juos vaišindavo arbata, riešutais ir saldainiais. Susirinkimai būdavo spontaniški — vertindavo naujai pasirodžiusias knygas, skaitydavo pačių literatūrinių bandymus, ir diskutuodavo mintis kilusias universitete paskaitų metu. Susirinkimuose atsilankydavo Stasys Šalkauskis ir Juozas Eretas. Draugijoje dalyvaudavo Milijutė Kvedaraitė, Vincas Ramonas, Salomėja Neris, Jonas Grinius, Juozas Brazaitis, Juozas Tarydas, Juozas Paukštelis, Antanas Vaičiulaitis, Aleksandras Dičpetris, Ignas Malenas ir kiti.

Ignas Petrušaitis buvo pirmasis oficialus draugijos pirmininkas. Sekantis buvo Ignas Skrupskelis ir kiti. Susikūrusi savo tradicijas, „Šatrija“ jų laikėsi iki pat okupacijos dienų, per 16 nepriklausomų metų. Tai buvo jauki ir draugiška užuovėja, kur savo kūrybinį kelią pradėjo nemažai skaistų jaunų kūrėjų, kurių darbais mes ir dabar džiaugiamės. (A. Skrupskelienė)

„Šatrija“ veikė ir išeivijoje, kurį laiką vadovaujant Česlovui Grincevičiui. Tačiau 60-mečio tėkmėje veikimas nutrūko. Būtų įdomu surasti išeivijos narius ir veiklą atnaujinti. Redaktorė skatina skaitytojus atsiųsti žinutes apie Jums žinomas/us „Šatrijetes/čius“.

L. Š.

Jaunųjų ateitininkų sąjungos centro valdyba jau išsuntinėjo registracijos lapus jaunųjų vasaros stovyklai, kuri vyks liepos 8-19 d. Dainavoje. Prašome vaikus užregistruoti iki birželio 10 d.

Kiškia veikla Amerikoje, o tuo labiau Lietuvoje, reikalinga pinigines paramas. Ačiū tai suprantantiems rėmėjams.

Ateitininkų federacijos fondo valdyba

STOVYKLOS DAINAVOJE 1997 METAIS

Birželio 8 - 15 d. — Lietuvių Fronto bičiuliai
Birželio 14 - 21 d. — Detroito skautai
Birželio 22 - liepos 6 d. — Moksleiviai ateitininkai
Liepos 8-19 d. — Jaunučiai ateitininkai
Liepos 20 - 27 d. — Sen-draugiai ateitininkai
Liepos 27 - rugpjūčio 3 d. — Heritage savaitė (angliškai kalbančio jaunimo)
Rugpjūčio 3 - 10 d. — Mokytojų studijų savaitė
Rugpjūčio 10 - 17 d. — Studentų studijų savaitė
Rugpjūčio 17 - 24 d. — Tautinių šokių mokytojai
Rugpjūčio 29 - rugsėjo 1 d. — Ateitininkų studijų savaitė
Liepos 27 d. — Dainavos metinė šventė ir šimtinių suvažiavimas

Del tikslesnės informacijos prašoma kreiptis į Dainavos registratorę Ritą Giedraitienę, tel. 810-478-8456.

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų gydytojai
Persninkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-5556
4707 S. Gilbert, La Grange, IL
Tel. 708-352-4487

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
1005-127 St., Lemont, IL 60469
Priešais Police Community Hospital
Siver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-257-2285

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
773-776-0090 arba 773-488-4441

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidus ir plaučių ligos
15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5889.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpulis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. JANINA JASKEVICIUS
J O K S A
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. 773-582-0221
Valandos susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie Ave.
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 773-776-0090
Namų tel. 708-488-5545

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERPI DALLAS PRUNSKIS, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sąprando, galvos, sąnarių ir kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 773-728-0900
McHenry: 815-353-9955
Elk Grove: 847-718-1212

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostic, LTD.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-438-7700
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir ketv. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Kitomis dienomis - susitarus

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Township, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTE
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybės pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455
Tel. 708-584-0400
Valandos pagal susitarimą

DALIA A. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171 St.
Tinley Park, IL 60477
Tel. 708-614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-980-3113
Valandos susitarus

DR. ELGIUS LEIŠIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA
1192 Walter St., Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7800 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0010

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Kab. 773-735-4477
Rez. 708-248-0087 arba 708-248-6581
8449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1694
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 708-652-4159 atsakomos 24 val.
1443 S. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. - 4 v.p.p.
Išskyrus trečd.; šėštad. 11 - 4 v.p.p.

DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kab. tel. 773-588-3168
Namų tel. 847-381-3772
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir ketv. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Kitomis dienomis - susitarus

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v. antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šėštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. ALGIRDAS KAVAILONAS
Specialybė- vidus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 773-585-2802
Pirm. 9 v.r. - 7 v.v.
Antr., Treč. ir Penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p.
Ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šėšt. ir kt.
dienomis reikalingas susitarimas.
Priimama „Medicare Assignment“
Sumokama po vizito.

AR SEKSIME KRISTUMI?

Šios dienos skaitiniai kviečia mus pamąstyti apie kovą gyvenime tarp gėrio ir blogio, ir pabrėžia, kad Dievas palaiko žmogų kovoje prieš blogį, tad mūsų pergalė užtikrinta, jei tik patys šliesimės prie jo.

Pirmame skaitiny (Pradžios 3:9-15) matome Dievui nusi-kaltusius žmones rojuje, besis-lepiančius nuo jo. Bet Dievas, užuot juos baudęs, nubaudžia jų gundytoją ir išgirstame pir-mąjį Dievo pažadą, kad gun-dytojas bus nušalintas. Pažinu-sieji Kristų, Dievo žodžius an-giai-gundytojui suprantą, kaip pirmą pranašystę apie siu-si-mąjį Mesiją: „Aš sukleisiu ne-santaiką tarp tavęs (t.y., an-gies-gundytojo) ir moteries (žmonijos atstovės), tarp tavo atžalos ir jos palikuonio“.

Antrame skaitiny Korintie-ciams (2 Kor 4:13-5:1) vėl iš-ky-la kovos tema, bet šįkart prieš antrą pirmųjų tėvų Ro-juje užsitrauktą bėdą — mirtį. Ir čia Jėzus yra žmogaus iš-gelbėjimo pagrindas. Anot Pauliaus: „Tasai, kuris prikė-lė Viešpatį Jėzų, taip pat ir mus prikels su Jėzumi“. Čia Pau-lius net du kartus užsimena mirtį, bet kiekvieną kartą taip pat primindamas krikščio-nišką tikėjimą, kaip priežastį „nenuleisti rankų“, dirbujan-tis už Dievo karalystę žemėje: „Jei mūsų išorinis žmogus vis nyksta, tai vidinis diena iš dienos atsinaujina“. „Mes ži-ne, kad mūsų žemiškosios padangtės būsiai suirus, mū-sų laukia Dievo būstinė, ne-rankomis statyti amžiniejį na-mai danguje“.

Evangelijoje (Morkaus 3:20-35) sutinkame jau patį Jėzų, kovojantį prieš šėtoną-gun-dytoją. Ir, nors jis nebuvo su-prastas nei saviškių, nei jo re-liginės vadovybės, ši ištrauka iš Evangelijos kviečia mus sekti juo ir tuo pasidaryti tais jo „giminėmis“, kurie jį su-pranta: „Kas vykdo Dievo va-lią, tas man ir brolis, ir sesuo, ir motina“.

Šis Evangelijos skaitinys su-renka vienoje vietoje kelis mo-mentus, kad visuma pasakytų svarbių tiesių apie Kristaus se-kimą. Pirmame sakiny ma-tome, kiek daug pareikalauja apaštalavimo darbas su Jėzu-mi ir dėl to nesistebime, kad Jėzaus giminės, susirūpinę jo sveikata, bando jį sulaukyti. Jėzui su mokiniams sugrįžus įam, vėl susirūpino tiek žmo-nių, kad jie nebegalėjo ne pa-ralyti. Saviškiai, apie tai iš-girdę, ejo sulaukyti jo, sakyan-ti, kad jis išėjęs iš proto“.

Gandas apie Jėzaus sėkmin-ą kovą su Šėtonu Galilėjoje asiekia net visos žydijos re-ginę vadovybę Jeruzalėje, ir ie atsiūnčia Rašto aiškintojų elegaciją jo veiklos ištirti.

Bet, pamatę jo veiklą, užuot pasidžiaugę ir ją paremę, nes jie tiek daug žmonių vėl su-gražina į Dievo pasirinktos tautos tarpą, jie konstatuoja: „Su demonų kunigaikščio pa-galba jis išvaro demonus“. Jėzus, žinoma, parodo tokio priekaišto nelogiškumą. Bet čia esmė nėra logika, o nenor-as, matant Dievo galingą vei-kimą, jį pripažinti, ir dar blo-giau: apšaukti piktosios dvasios darbu. Tai jau yra piktzo-dziavimas Šventajai Dvasiai, ir kai tai daro religiniai vado-iai, kurie tikrai žino, ką mato, ši nuodėmė „amžiaus nebus dovanota“.

Ir dabar Evangelija ateina prie tos pasakojimo dalies, kur mes esame kviečiami apsis-pręsti, ar matydami, kaip Kristaus veikla yra ir tyčia, ir netyčia klaidingai supanta-ma, mes ryšimės stoti į jo se-kėjų gretas. Dabar laikas mums apsispręsti: ar mes no-rime būti tais, kurie Kristaus duodamos Šventosios Dvasios galia mylėsime žmones taip, kad jie vėl atgautų pasiti-keimą Dievu? Ar mes pirmiau susirūpinsime galėjimu ra-miai pavalgyti, atidedami rū-pestį kitais, jei tik mums pa-tiems yra gerai, kad mūsų gi-minės galėtų pasidžiaugti, kaip sėkmingai ir gražiai įsitaisėme.

Kai Jėzus buvo priverstas pasirinkti tarp Dievo valios vykdymo ir paklusimo savo gi-minių valiai, jis pasirinko Die-vo ir pasakė, kad jo tikrieji gi-minės bus tie, kurie tą supras ir patys panašiai pasirinks.

Šią Evangeliją skaitant, svarbu prisiminti, kad Evan-gelijos, kaip ir visos Šv. Raš-tas, nors rašo apie istorinius įvykius ir žmones, nėra isto-rinė kronika, o Kristaus ir jo kelio, kuriuo mus kviečia eiti, perdavimas. Žinodami, kad Jėzaus motina Marija buvo to-bula Dievo valios vykdytoja, negalime manyti, kad ji gundė Jėzų nevykdyti Dievo valios. Bet čia iškyla kita pamoka, ką reikiška sekti Kristų šeim-y-ninių ryšių kontekste — tiek tėvams, tiek ir suaugusiems vaikams.

Šiame pasakojime matome žmogiškų tėvų norą apsaugoti savo vaiką nuo visokių sun-kumų, ir čia Kristus padeda matyti krikščionišką perspek-tivą šiuo atveju: jei suaugęs vaikas tikrai seka Kristumi, vykdo savo pašaukimą, jis, šv. Pauliaus žodžiais, bus prikeltas su Jėzumi, nors „išorinis žmogus“ ir sunyks. Žmogaus jautimas, kad vykdo Dievo valią, jį „diena iš dienos at-naujina“. Šiuos dalykus su-prantantys krikščionys tėvai to norės ir savo vaikams. Tų teisų žinojimas, padeda krikš-

cionims tėvams leisti savo suaugusiems vaikams eiti ten, kur Dievas juos veda ir pa-tiems tuo keliu eiti, atsisadant savo „žemiškų“ troškimų.

Aldona Zailskaitė

DU LAVONAI
SUNKIAI SLEGIA RUSIJĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Kaip rašoma „The Washing-ton Post“, Rusijos prezidentas Jelcin sugrįžo į Kremlį po su-sitikimo su JAV prezidentu Bill Clinton ir tuojau susi-laukė kritikos, kad Rusija iš to susitikimo nieko nelaimėjo.

The Start II atominių ginklų sumazinimo sutartis, pasira-šyta Jelcino ir buv. JAV prezi-dento George Bush 1993 m., buvo ratifikuota JAV Senate šių metų sausio mėn., bet ne-padarė jokios pažangos Rusi-jos Dūmoje, kur komunistai ir nacionalistai sudaro gausia-sias frakcijas.

Būdamas Helsinkyje, Jelcin spaudos konferencijoje sakė: „Aš tikiuosi, kad Dūma padar-sys sprendimą, atsižvelgdama į mano patarimą“.

Komunistų partijos vadas Gennadij Žuganov kritikavo prezidentą: „Jelcin gavo, ko jis nusipelnė. Išpūdis susidaro, kad jis buvo pakviestas savo amono (Clinton), kuris jo išklau-sė ir pasakė 'sprendimas jau padarytas'. Jelcin gavo per už-pakalį iš savo draugo Bill“. Michail Jurjev, kitas Dūmos narys, priklausąs Jabloko gru-pui, sakė Interfax naujienų agentūrai, kad „išplėstas NA-TO bus nukreiptas prieš Ru-siją. Rusija privalo peržiūrėti savo užsienio politiką ir pra-dėti organizuoti naują bloką pasipriešinti NATO“, pažy-mėdamas, kad Rusija turėtų kreiptis į Iraną, Indiją, ir Ki-niją kaip sąjungininkus, kurie irgi nemėgsta Vakarų.

Dėl pensijų ir algų neįmo-kejimo buvo suplanuota kovo 27 d. streikas. Ruslan Ausev, prezidentas Ingušijos Res-publikos, priklausantis Rusi-jos federacijai, Interfax žinių agentūrai pareiškė, kad Rusi-jos neturėtų apimti liguista manija dėl NATO išplėtimo, nes „mes dabar turime tiek daug problemų, ypač ekonomi-nių, kurios yra daug svar-besnės negu ši, ir turėtų būti nedelsiant išspręstos“.

Jelcin, grįžęs į Maskvą, vėl susidūrė su nuolatine proble-ma dėl dviejų, jau seniai miru-sių, bet ligi šiol dar nepalaidotų lavonų.

Du mirę vyrai sudaro Rusi-jai sunkią moralinę naštą, tar-tum ją slėgtų grynų akmuo. Šių dienų Rusija yra nauja de-mokratinė respublika ir kapi-talistinė šalis, kuri nusisuko nuo sovietinio totalitarizmo ir carinio absoliutizmo.

Jau beveik 79 metai, kai Ru-sijos paskutinis caras Mikalo-

cionims tėvams leisti savo suaugusiems vaikams eiti ten, kur Dievas juos veda ir pa-tiems tuo keliu eiti, atsisadant savo „žemiškų“ troškimų.

Aldona Zailskaitė

jus II su savo šeima buvo bol-tonševikų 1918 m. nužudytas. Jo kūno liekanos buvo iškastos iš bendro kapo ir yra laikomos dėžėje miesto lavoninėje, kol bus palaidotos nuolatineje poilsio vietoje.

Vladimir Iljičius Uljanovo, geriau žinomo Lenino vardu, kūnas išbalzamuotas, 73 me-tai guli Raudonojoje aikštėje, atviras publikai jo pasizūre-ti, išskyrus dienas, kai jis kas-met cheminiame skiedinyje iš-maudomas.

Atėjus laikui, kai rusų tauta nustojo laikyti paskutinį carą paniekoje ir gerbti buvusį par-tijos sekretorių, siūloma, kad jie abu būtų palaidoti ir ateitų ramybė.

Bet laidotuvių klausimas tę-siasi nuo to laiko, kai Rusija tapo demokratija; šis faktas virto kontroversiniu ir sunkiai išsprendžiamu, ypač, kad abu būvę priešai turėtų rasti am-žną poilsį St. Peterburge. Car-as turėtų būti ten palaidotas, nes šis miestas buvo Rusijos imperijos sostinė; Leninas taip pat, nes manoma, kad jis norėjo ten būti palaidotas.

Nors 1997 metai Rusijoje buvo paskelbti „tautinio susi-taikymo“, bet valdžia nesugal-vė, kaip visa tai atlikti. Juk niekas kitas tik Boris Jelcin, būdamas Sverdlovsko srities partijos sekretorius, įsakė pas-kutinę Rusijos carų šeimos re-зиденciją sunaikinti.

Reikalas yra ir politinio po-būdžio. Kai kurie komunistai įitaria, kad Lenina norima pa-likti užmarščiui, užuot, kad jis būtų tinkamai palaidotas, ir atgaivinamas carizmas. Rei-

kalas yra komplikuo-tas dar ir todėl, jog „naujasis Rusijos eli-tas“ priejo išsvados, kad caro įpėdiniui būtų leista sugrįžti ir užimti sostą.

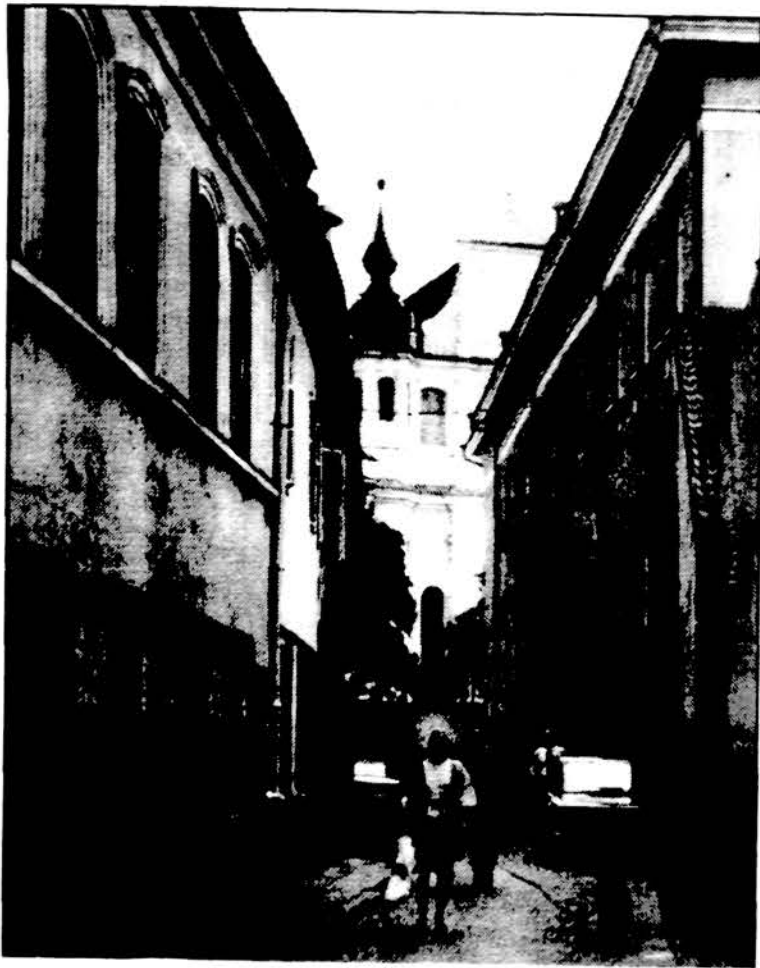
Maskvos politiniai stebetojai ši staigų ideologinį pasikeiti-mą riša su faktu, kad gen. Aleksander Lebed, opozicijos vadas, kuris reiškiasi kovoje prieš nomenklaturą, turi ga-limybę būti išrinktas Krem-liaus šeiminku, jeigu Jelcin, neišbuves termino, iš pareigų dėl nesveikatos pasitrauktų.

Atsakomybė dėl caro laido-tuvių ir galbūt dėl jo kanoni-zacijos buvo pavesta Orto-doksų Baznyciai, kuri nu-sprendusi šiuo reikalu sudary-ti komisiją.

Leninas sudaro didesnę problemą. Rusijos gyventojai nėra vieningi dėl jo palaidoji-mo. Kaip „Le Monde“ rašoma, viešoji apklausa rodo, jog 48 procentai aukštesnio mokslo pasiekusių rusų, miesto gy-ventojų, pasisake, kad jis būtų palaidotas, 38 proc., daugiau-sia kaimo vietovių gyventojų, pasisake, kad Lenino išbalza-muotas kūnas liktų mauzolie-juje. Pats Jelcin, kuris ligi šiol tylyje del caro, apie Lenina pa-reiškė: „Jis turėtų būti palaido-tas St. Peterburge“. Bet jis tuojau pridėjo: „Galbūt ne tuo-jau, bet metams baigiantis, ar šio šimtmečio pabaigoje“.

Tai gi šių vyrų griaučiai naujosios Rusijos spintoje dar turi daug laiko pabūti, nors jie gadina Rusijos nuotaiką.

• Birželio 14 d. Lietuvoje yra Gedulo ir vilties diena, o užsienio lietuviai pratę minėti „Baisų birželį“ — pirmosios bolševikų okupacijos metu vyk-dytus Lietuvos gyventojų trėmi-mus į Sibirą. Jų metu išvežta apie 40.000 žmonių.

Istorija dvelkianti Vilniaus gatvė.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Ir tu ten buvai...

Su birželio pradžia daugelio lietuvių mintys nukrypsta į skaudžiausius šio šimtmečio savo tautos istorijos įvykius, kurie prasidėjo prieš daugiau kaip 50 metų, kartu su Lietu-vos nepriklausomybės pabaiga ir sovietų okupacijos pradžia. Tam tikra prasme galbūt jie nėra užsibaigę ir šiandien, nes komunistinės sistemos nuosėdos tebedrumsčia vėl ne-priklausomos lietuvių tautos gyvenimą. Daug dar neatly-ginta skriaudų, nenubasta nusikaltelių anuomet tarnau-sių okupantams ir net uo-liau negu svetimieji kankinu-sių savo tautiečius. Kaip jau turėjome progos įsitikinti nuo nepriklausomybės atgavimo pradžios, Lietuvos vyriausy-bės nariai nelabai noriai daly-vauja tų skaudžių įvykių paminėjimuose, kurie daugeliui tebeprimena, kad dar ne-zeniai į pasaulį jie patys žvelgė pro Maskvos gamybos akinius. Juk baisiai nemalonu atsistoti prieš minią, iš kurios gali pasigirsti balsas: Ir tu ten buvai...

Tačiau birželio pradžioje tragiški įvykiai yra palietę ne tik lietuvių tautą: 1989 metais birželio 4 d., Kinijos sostinės Tiananmen aikštėje įvyko žiaurus demonstruo-jančių studentų užpuolimas. Manoma, kad žuvo šimtai ne-kaltų žmonių, nors jų tikro skaičiaus, be abejoj, pasaulis niekuomet nesužinos. Tiesa, žudynės įvykdė ne okupantai, bet savos valstybės karinės pajėgos, bet įsakymą šaudyti į beginklę minią davė tos pačios komunistinės sistemos auklėtiniai, įrodydami, kaip ir okupacijos dešimtmečiais Lietuvoje, kad savi saviems gali būti net žiauresni priešai, kaip svetimieji.

Kinija savo disidentus laiko tvirtai suspaudus raudonoje saujoje ir retai girdime apie jų veiklą, nebent garsiau praby-la jau atsidūrę laisvame pa-saulyje. Deja, tas pasaulis ne per daug dėmesio kreipia į prispaustųjų balsą, nes jo ke-liai į artimesnius santykius su komunistine Kinija grin-džiami žaliais doleriais. Ir Amerika, nuolat besidagan-tanti žmogaus teisių bei de-mokratinių laisvių gynimo vėliava, Kinijai teikia labiau-siai pageidaujamos verslo partnerės titulą, galbūt tikė-dama, kad ilgai nei kapitaliz-mo vilonės pagraus komuniz-mo pamatus ir jis sugrius, kaip sugriuvo Sovietų Sąjunga. Vienok reikėtų atsisvegti ir re-jejo tikslą parodyti Kinijai, tai, kas buvo tikrasis kupste-lis, apvertęs sovietijos vėžimą: niekuomet laisvės troškimo neatsisakiusios pavergtos tau-tos su Lietuva priešakyje.

Išskyrus Tibetą, kuris kol kas labai nesekmingai stengiasi kovoti su Kinijos okupacija, ši milžiniška valstybė yra vienti-sa ir komunizmo spąstai daug sunkiau nusimetami.

Nuo 1989 m. Tiananmen aikštėje ramu, nes dar prieš birželio 4 d. Kinijos vyriaus-ybė pasistengia sustiprinti sąrgybą, kontroliuoti galimas demonstracijas arba bet kokio paminėjimo iškilmes. Maz-daug taip, kaip Lietuvoje buvo rūpinamasi, kad Romo Kalan-tos susidėginimo metinėse ne-susirinktų žūties vietoje mi-nios, neuždegtų jo atminimui žvakelę, nesukalbtų maldą ar nesudainuotų patriotinę dainą.

Tiananmen aikštės tragi-dijos sukaktis kasmet būdavo paminima Hong Konge, nors pastaraisiais metais vis ma-ziau žmonių susirinkdavo į Anglijos karalienės Viktorijos vardu pavadintą parką, šiur-pijam tragi-dijos įspūdiui kaskart labiau blunkant, o kasdieniniams buities reika-lams spaudžiant. Hong Kongo gyventojai tvirtindavo, kad jų pagrindinis užsiėmimas — pi-nigas, o ne politika. Jiems at-rodė, kad Kinija, komunizmas ir Tiananmen aikštės įvykiai labai toli. Tačiau šiemet rea-lybė atstūmė bakstelę į nusis-tojusio hongkongiečių gy-venimo pašonę: beliko tik apie mėnuo iki šių 150 metų Didžiosios Britanijos valdžios buvusi ir vakarietiško kapi-talizmo idėjomis persisunkusi, sala bus prijungta prie Kini-jos.

Nepaisant komunistinės vy-riausybės pažadų netaikyti jokių politinių, religinių ar ekonominių suvaržymų Hong Kongui, retas tos salos gyven-tojas yra toks naivus šiais pažadais tikėti. Jau kuris lai-kas nemazai turtingu ar tvir-tesnius politinius įsitikinimus turinčių Hong Kongo gyven-tojų pradėjo ieškoti saugesnių užuovėjų Europoje bei Ameri-koje. Kiti pasiryžę likti ir galbūt prisitaikyti prie naujo režimo, bet šiemet birželio 4 d. milžiniškos minios susirin-ko į Viktorijos parką paminėti Tiananmen aikštės tragediją. Apskaiciuojama, kad dalyvavo apie 40.000 žmonių, nes dau-giau nei milijonai Kinijos val-džioje bet kokios demonstraci-jos bus uždraustos, o nepa-klusnieji disidentai baudžia-mi. Tam tikra prasme demon-stracijos Viktorijos parke tu-rejo tikslą parodyti Kinijai, kad Hong Kongas turi savo nusistatymą — komunistinės diktatūros atžvilgiu ir galbūt atsisveikinti su demokratine santvarka.

SEVERIUKAS

62 JURGIS JANKUS

— Ką tu čia dabar? — lyg ir subarė mama, bet aš jau ant liežuvių galo turėjau ką pasakyti.

— Tėvukas liepė pažiūrėti ar valgomas. Aš viena įėjau, tai pažiūrėjau visi. Ir tėvukas.

Padalinau visiem po gabalėlį. Visi dėjos į burną. Ir tėvukas nesispyrė.

Nė vienas nepasakė valgomas ar ne. Ir aš nebek-ausiau. Čiulpiu savo dalį ir lyginu popierėlius. Ne-akiau nė žodžio. Jutau, kad su kiekvienu žodžiu gali irapliupti ašaros. Tylėdami valgė ir kiti. Gal ir jie tą atjį juto. Tik kai ilgą sabinrinių popieriuką, kuriuo buvo pagrazintys saldais, ėmiau sukti apie pirštą, severiukas pašnibzdėjo:

— Nesuplėšyk. Padarysiu ziedą.

Po vakarienis pasidėjo mano ranką sau ant kelio r supynė tokį ziedą, kokio nebuvo matę. Kai pradėjo, maniau, kad bus toks, kokius darydavomės iš iaudų, su tokia keturkampė akute, bet jis išmazgo-isiškai kitaip. Jo akutė buvo irgi keturkampė, bet su okiais smailais kauburėliais, kad net Marcelė ne-ralėjo atsigrožėti.

— Kitą sykį nusipirksi saldainį su auksiniu po-

pieriuku. Mačiau pas Škaplierninkus buvo ir su auksiniais, o tu man tokį auksinį išraitysi.

— Jeigu saldainį atiduosi, padarysiu, — pasierzino tas.

— Matai koks! — atsierzino ir Marcelė. — Kad jai tai ir už mažą gabalytį padarei.

— Tai jai... — nutęsė Severiukas, ir man pasidarė taip, lyg kokia pūkinė šiluma būtų apsvirtusi krū-tinėje.

Ji neišnyko net tada, kai Kazys, apžiūrėjęs ziedą pasakė:

— Gražus. Tokio aš nepadaryčiau. Bet lukterek. Kai per Kalėdas gausiu algą, tau tikrą nupirksiu.

Nenupirko. Ligi Kalėdų užmiršo ką žadėjęs buvo, bet tuo kartu mano sugrūdusią širdį tikrai paglostė.

Manėm, kad žandarai kiekvieną dieną landys. Ne-landė. Tik daug vėliau sužinojau, kad tėvas juos per Berelį po dešimtrubę apdalinu. Užtat ir negaudė taip labai. Ir po namus nelandė. Žinojo, kad jo čia nebėra.

O mes kokios nors žinios laukėm. Kazin kada, kai jau buvo pasakę, gavom laišką, kad viskas gerai, kad jau sėda į laivą, o po to nieko. Prabėgo ir Kalėdos, o jo-kios žinios. Mamai pradėjo galvą kvaršinti skolinin-kai, o pinigų iš kur paimti nebuvo. Matydavau, kaip ji kartais nusibraukia ašarą, ir pradėjau galvoti, jog ji žino, kad tėvo nebėra, kad nuskendo, tik niekam nesā-

ko.

Po tu Kalėdų ir šeimyna pasikeitė. Mama su tėvuku pasitarusi nutarė nebesamdyti nei berno, nei mergos. Marcelė su Kaziu po kazin kiek metų vienoje vietoje išbuvusiu nustebo, kad ju nebedraudžia. Seve-riukas jau buvo pusvyris. Ir mokoje ir dirbo visus dar-bus, tik dar nebuvo sėjęs, tai tėvukas ir sumetė, kad juodu visus vyriškus darbus apeis. Tik mešlavežiui, šienapjūtei ir rugiapjūtei koki pusdienį pasiims. Aš irgi buvau nebe spigūris, tai mane pakėlė į pusmer-ges. Tik piemenuką pavasarį į mano vietą žadėjo pa-samdyti. Man irgi buvo smagu, kad nebereikės paskui karvių uodegas sekioti, o namie ir net prie lauko darbų ir dabar tekdavo priokti. Iš karto paaukau, ap-sidžiaugsi, kad nebe piemenė.

Į pavasarį sulaukėm ir tėvo laiško, ir pinigų. Rašė, kad gavo darbo anglių kasyklose. Darbas nelengvas, reikia leisti giliai į žemės vidurius, bet galima susi-taupyti pinigų. Galejo gauti kur kas lengvesnio darbo, bet ten ir pinigai daug lengvesni. Kai iš šono pinigų pradėjo ateiti, pradėjom atsigauti, o kai Kazio su Mar-celės nebėliko, ir patys namai prisipildė ramybės. Tuo-dū amžinai kapodavosi, o kai išėjo, tai netrukus su-sivėdė ir nuėjo į dvarą kumeliauti.

Motina tikrai sugebėjo gražiai ukį tvarkyti. Po kelių metų karus nebedraudė knygu, tai ir tėvas

rengėsi grįžti. Sake, dar metus, gal kitus pavargs ir grįš anglių dulkių nusioplauti. Ėmė siūsti iš Amerikos lietuviškus laikraščius, o man liepė skaityti, lavintis. Kai tik grįš, tuoj į mokyklą leis. Man tad jau buvo apie septyniolika, ir aš pati nebežinojau į kokią mokyklą tokia sena begalėčiau eiti.

Atsimenu, vieną sekmadienį gavom smagų laišką, kad tėvas to mėnesio galį jau baigia landžioti po žemę ir tuoj grįžta namo. Taip ir dabar matau gražiai aprašytus žodžius: „Ateinančias Kūcias valgysime visi kartu“ — po kelių dienų kaip perkunas trenkė, kad jo nebėra, kad anglių kasykloje užgriuvo. Ne ji vieną ir daugelį kitų. Tas tėvo užgriuvimas, užgriuvo ir mus. Jau taip laukėm sugrįžtančio, labiau negu užtekancios saules. Mes verkėm, net ir Severiukas verkė, o mama, kaip per galvą trenktą atsisėdė prie stato kampo ir nebeorojo nei pakilti, nei ką daryti. Sėdėjo ir sausom akim žiūrėjo į krosnies kampa. Net šnekinama nie-kam ne žodelio neatsakė. Sėdėjo, sėdėjo ir sėdėjo. Ir močiute ir tėvukas šnekinu, prašė, kad valgytu, kad eitų pailstelti, o mane ėmė baimė. Niekada nebuvo to-kios mačiosi ir nežinojau ką daryti. Ir Severiukas buvo išsigandęs. Jis irgi nežinojo ką daryti. Kai nebe-galėjo prašneikinti, tėvukas su močiute paėmė už rankų, nuvedė į lovą ir paguldė. Mums irgi liepė eiti miegoti.

(Bus daugiau)

PRO DOMO SUA

JUOZAS KREIVĖNAS

Apie autorį

Mokytojas, muzikas, chorvedys ir visuomenininkas, Lietuvos istorijos žinovas ir didelis lietuviškosios knygos mylėtojas bei populiarintojas, Juozas Kreivėnas (1912 kovo 3–1987 gegužės 24) yra gerai pažįstamas užsienio lietuviams. Jis čia vadovavo lituanistikos mokyklai, dirgavo jaunimo chorą, priklauso dainų ir tautinių šokių švenčių rengimo komitetams, redagavo žurnalus, rašė spaudai, veikė įvairiose organizacijose, pildė įvairius rinko lietuvišką spaudą.

Lietuviškai spaudai jis skyrė pagrindinį dėmesį ir ja siejo iki paskutinių gyvenimo dienų. Dėl jos jis nebuvo atlaides Lietuvos okupantams. Jis kėlė anų juodus darbus įvairiose srityse, ypač jų norus sunaikinti, sumenkinti ar užgnaužti lietuvišką spausdintą žodį.

1941–1944 metais jam teko dirbti Vilniaus apskrities pradžios mokyklų inspektoriumi. Ten jis turėjo gerą progą susidurti su lietuviška knyga ir komunistų noru ją naikinti. Ten jis surinko nemažai dokumentų, kuriuose akivaizdžiai galima pajusti jų užmąstius. Tą medžiagą jis surašė sąsiuvinuose, kurie buvo rasti po jo mirties.

Vienas tokių darbų buvo pavadinamas „Pro domo sua“ — lietuviškos knygos trėmimas. Čia J. Kreivėnas dokumentais užfiksavo, kaip rusiškieji komunistai, atėję į Lietuvą, pradėjo stengtis sunaikinti daug lietuviškų knygų ir tą darbą labai nuožmiai vykdė.

Jeigu apie lietuvių išvežimus bei trėmimus yra prirašyta ištisi tomai, tai apie lietuviškos knygos naikinimą iki šiol turbūt dar nieko išsamiau nėra paskelbta. Tad ši J. Kreivėno studija tegul būs pradžia šių naudingų ir labai reikalingų lietuviškos knygos naikinimo studijoms. Šiuo rašiniu prisiminimai didelio lietuvių kultūrininko lietuviškos knygos mylėtojo Juozo Kreivėno mirties dešimtmetį.

Edvardas Šulaitis
...

Visose gyvenimo srityse kietą sovietiškos valdžios ranką lietuvių tautai teko pajusti ypač paskutiniomis sovietiškos valdžios dienomis. Lietuviams, kurių tarpe atsirado ir vienas kitas naujosios valdžios simpatikų, buvo neįprastas ir naujas sovietiškas valdžios elgesys prieš ir nesimpatizuojančių atžvilgiu. Lietuviai ligi šiol buvo girdeję apie priespaudas ir tironiją, o ir patys svetimųjų junga ilgus amžius nešė, laikė natūraliu reiškinio tai, kad valdantysis sau nepriimtinas ar nepatinkantis nuomonės nutildyti. Tačiau bolševikai nuo visų kitų ankščiau buvusį priverstinis ir svetimos valdžios vykdytojų skyresis labiausiai tuo, kad reikalavo savo valdžios prieš ir nesimpatikus ne tik nutildyti, bet ir sunaikinti. Ir mes baisimės bolševikų metodais ir principais reikalaujantysis prieš ne nutildyti, bet sunaikinti.

Aišku, visgi sovietų valdomoj šaly per daugiau kaip dvidešimt metų buvo uoliai vedamas ne tik prieš, bet ir įtariamų nepatriarcho sunaikinimo darbas. Lietuvoje per visą bolševikmetį ir buvo vedamas prieš naikinimas ar bent pasirengimas naikinti. Drauge rūpestingai šalinama visa, kas žmogų nuo bolševikinio gyvenimo iš idealogijos galėtų skirti. Dėl to tarybiniais metais, žmonių gyvenimui savaip sunkiantis, visoje Lietuvoje iš knygynų lentynų buvo tyliai išsminėjamos geriausios lietuviškos ir lietuviškos knygos. Turėjo išnykti

tie puslapiai, kurie lietuvių skaitytoją galėtų tolinti nuo bolševizmo.

Bolševikiniam gyvenime autorius ir jo veikalo pasmerkimas su išspausdintosios knygos sunaikinimu, kaip natūraliai iš to einancia pasekme, yra visai suprantamas dalykas. Ir rimtai parašytiems mokslinio turinio veikalams kartais ten tenka iš gyvenimo pasitraukti. Pasikeitus VKP (b) vadovaujančių asmenų nuomonei, atitinkami veikalai išeinami iš apyvartos ir sunaikinami. Taip 1937 m. partijos CK pasmerkė pedagogiją. Po paskelbimo trumpos rezoliucijos „dėl pedagogų“ visa eilė pedagogikos ir psichologijos veikalų bolševikinėse bibliotekose tapo nepageidaujami. Bolševikinė knyga savo trumpą gyvenimą galėjo praleisti ir ant blogo popieriaus, lietuviška knyga jau savo gražesne išvaizda netiko bolševikiniam gyvenimui.

Šitokia buklė bolševikiniam gyvenimui visai nuosekli. Ten nėra opozicijos. Sunaikinti visi žmonės, maną ne taip, kaip Stalinas. Suniveliuotas monolitinis gyvenimas reikalauja, kad visa išleidžiama literatūra išreikštų šitokią standartizuotą būseną ir jos reikalui tarnautų. Kaip bolševikų žemėje gali palikti žmogus tik partijos mintimis mąstas, taip tegali gyventi tik tokio žmogaus atitiktinė — bolševikinė knyga. Tad, šalin visas kitas knygas, šalin visus kitais mąstančius žmones!

Vakarų kultūros gyvenime tokiu laipsniu viešosios nuomonės standartizavimas yra neįprastas. Vakarų europiečių dvasia tokio vientiso nuobodumo nepakenčia ir prieš jį kelia maištą. Bolševizmas yra bandymas smurtu sukurti naują kultūrą. Kiekviena kultūra geriausiai suprantama, ją išgyvenant. Ir bolševizmas geriausiai suprantamas, jį išgyvenusiam.

Yra visai suprantama, kad ligi 1940 m. bolševikų invazijos, lietuviškos knygos nei ideologija, nei išvaizda nebuvo partijos CK nuomonės reikšmės. Lietuvių spauda ir savo turiniu, ir išvaizda žygiavo į Vakarų Europos valstybių spaudą. Tad visai buvo nuosekli laukti, kad ligi 1940 m. išėjusios lietuviškos knygos turės mirti, o gims naujos — išreiškiančios naują dvasią ir atitinkančios naujam gyvenimui. Taigi, principinis nusistatymas yra visos gyvenimo organizacijos išvada. Įvairūs ne knygos naikinimo tikslas, bet būdai ir priemonės. Kaip visose kitose gyvenimo srityse, taip ir bolševikų nusistatymas lietuviškos knygos atžvilgiu lietuvių tarpe sukėlė nepritarmą, buvo dedamos pastangos savo kultūros turtus apginti. Tokiu būdu ir pasyvus knygos gynimas tapo reakciniu nusistatymu, kurį savo ruožtu bolševikai vėl laikė esant reikalingu rauti iš šaknų.

Patį pirmoji kregždė — pirmasis parėdymas dėl lietuviškos knygos yra jau iš 1940 m. birželio 20 dienos (tik 5 dienoms praėjus po kariuomenės įvygių).

Lietuvos Respublika
Švietimo Ministerija
1940 m. birželio mėn. 20 d.
apl. Nr. 657

Švietimo Ministerijos žinioje esančių įstaigų vadovams.
Išakau visų mokyklų ar kitų įstaigų vadovams pasirūpinti, kad —

1. A. Smetonos Raštai, 4 tomai,
2. A. Smetonos „Pasakyta parašyta“,
3. A. Smetonos „Didiosios mintys“,
4. J. Kisino „Antano Smetonos bibliografija ir biobibliografija“,
5. A. Saulaitio „Vado pasėka“,

Minint kultūrininko, visuomenininko Juozo Kreivėno 85 m. gimimo ir 10 m. mirties sukaktis Čikagoje, Jaunimo centre, prie jo paveikslą stovi mitejimo rengėjai (iš kairės): Edvardas Šulaitis, Skirmantė Miglinienė, Jonas Dainauskas ir dr. Jonas Račkauskas.

AKIMIRKOS KALNUOSE

KUN. KAZIMIERAS J. AMBRASAS, SJ

Kažkada nustebo žmonės, pamatę išsirengusią grupę į Pamyro kalnus. Vaikiniai ir merginos ant pečių nešėsi didelės kuprines (ant kai kurių nelabai tvirtų vyriškų ir moteriškų pečių). Tie gyvenimo išminties kupini gudiečiai paklausė: „Kiek jums moka už tai, kad tampote tokius didžiulius nešulius?“ Keliauninkai atsakė: „Mums niekas nemoka. Mes mokame, kad galėtume nukeliauti į ten, kur esame pasirengę“. Tie, matą vien naudą, vien išskaičiavimu apsioklę ir apskaičiavimu užsikloję, žmonės niekaip nesuprato, kodėl jaunuoliai, nešant ant nugarų tokių, kelių kilo gramų sveriančias, kuprines, savanoriškai pasirenka tokį vargą: net tukstančius kilogramų keliauja, kad galėtų keliais akimirksniais pabūti ant kalno viršūnės...

Ne, ši kartą nešti ant nugaros nei dešimt, nei dvidešimt kilogramų nereikėjo. Pasišovę parodyti iš Prancūzijos atvažiuojantiems stažuotojams JAV Vermont valstijoje nusidriekę keli šimtus kilometrų kalnagūbrį — Žaliąjį kalną (Green Mountain) Konkordijos (Concordia) universiteto laboratorijos darbuotojas Danius Juras mieliai sutiko nugarbenti į ten ir mane, kuris jau taip seniai matė kalnus.

Išties nereikėtų net dvejoji, — šokčiau iš patalo net vidurnaktį, jei tik kas pakviestų važiuoti. Mat visados mano sieloje skamba daina: „J kalnus, žemaičiai, j kalnus, aukštaičiai, j kalnus, visa Lietuva!“ Kad dažniau galėčiau pakliūti tenai, kur debesy sūkioja kalnagūbrų viršūnės, kur ereliai sklendo be garso

viršum sniegnų, kur spindi kaip sidabras nebyliųjų milžinų kukštros... Kalnai, jūs stebuklo rankomis statytos didingos pilys, atvangos salos, kantrumo ir išmėginimo mokykla, ramybės šaltinis! Jūs traukiat žmogų labiau nei magnetas geležies trupinėlį. Jūs viliojat labiau negu vitrinose išdėlioti gražūs niekniekiai, labiau nei įdomiausi teatrų spektakliai, prastmatniausi restoranai ir prabangūs rūmai! Jūs iš pirmo žvilgsnio užimat kvapą, vos tik minutėlę jį užpažvel-

6. K. Binkio „Antanas Smetona 1874–1934 metais“

7. K. Masiliūno „Antano Smetonos raštų žodynas“ ir

8. visos kitos knygos, išleistos ligi š. m. birželio mėn. 17 dienos, kurios liečia A. Smetoną arba jo raštus — tuojau būtų pašalintos iš visų įstaigų knygynų, skaityklų ir bibliotekų.

(pas) A. Venclova
Švietimo Ministras

(Bus daugiau)

gus. Pakerit savo didybę, aukščių, rūstumo, pavojais ir neretai grėsme gyvybei...

Šikart dideli pavojai, regis, mūsų penketuko netykojo. Prie Kanados-Amerikos sienos, kurią gan sėkmingai per valandą iš Montrealio pasiekėme, neilgai reikėjo gaišti. Mūsų šnekiam vairuotojui Danui, labai patikliai kalbinant iki šiolei, matyt, nuobodžiausius tarnautojus, juokaujant su muitinės ir pasienio kaubojiškais pistoletais apsiginklavusiais policininkais, jokių nesklaidumų nei prancūzams, nei lietuviams nepasitaikė. Užsimokejus šešis amerikietiškus dolerius, kurių anksčiau prieš metus kitus visai nebereikėdavo, už sienos peržengimą, šiaip atrodo gan rūstūs pasieniečiai, mums laiviai mieliai palinkėjo geros kelionės ir smagaus pasikapinėjimo po šlaitus.

Nors dabar — balandžio pabaiga, bet pernakt tiek Kanadoje, tiek ir Vermonte, gerokai pasnigo. Juo toliau, tuo didesni miškų plotai baltuoja nuo baltų kaip gulbės pūkas palatų. Medžių šakos, viršūnės linksta nuo sunkaus sniego našto. Aukščiau, privaziavę nedidelį, j kalnus vingiuojanti, keliuką, radome užrašą: „Uždaryta“. Pavojinga leistas dėl storos sniego paklotės ir statumų tolyn. Gerai, kad mūsų vairuotojas, nepabūgęs tokių išpajamųjų ženklų, ryžtingai patraukė per tiltelį, kurio pašonėje srauni upė. Mašinos ratai, užgriebę pažliugusio sniego, emė padukusiai sukstis, kad net dūmai ruko iš padangų. Išlipę pradėjome stumti automobilį. Žinia, nors ir keturi suokome pagalbon, bet status, keliolika centimetrų sniego apdengtas, pažliugęs kelias kėlė susirūpinimą. Tačiau nėra padėties, kad nebūtų išeities! Po penkių minučių prancūzai technikai-inžinieriai vis ką nors sugalvo! Jie — Ricardas su Arnu — užšokę ant priekio, susėdę ant priekinių automobilio sparnų. Mašina, kaip pabaidytas arklis, taškydamas į šalis purvus, išstūsiu sniego tumulus, dūžė į statų kalną taip triukšmingai, kad, regis, dabar kalnagūbrio šlaitų tylą ardo ne keturitis „Ševroletas“, o mažų mažiausia, atliudamas sunkią karinę užduotį, riaumoją malūnsparnis. Pagliau šitaip dviese, mosuodami kojomis, kad išlaikytų pusiausvyrą ir nenuslystų nuo slidžių mašinos sparnų, sėdėdami ant priekio, Arno su Ricardu privaziavus stacią ant šlaito, nušoko nuo savo sliksnių ir pavojingų pasosčių...

Dabar jau reikės pasikliauti vien tik kojomis. Lengva kuprinaitę su nedidelėmis maisto atsargomis, vandens šlake-

liu, pirštines, vienas kitas skarmalėlis apsilviki, kai viršuje bus šalčiau. Štai ir visas svoris, su kuriuo tinka pasivaikšioti kur nors giriandomis apšviestu prospektu, o ne į kalnus kopti.

O kaip būdavo? Karpatai. Kaukazas. Pamyras. Tianšanė. Kola. Kamčiatka! Dabar net pats negali patikėti, kad tenai būta, vaikščioti, karstytasi. Kur neatsidurta? O juk tenai kelias iš priekalnių dažniausiai ilgas, sunkiai arba visai neišvažiuojamas? O kur gausi šarvuotė, tinkamą ir drąsų sunkvežimio vairuotoją ar bent kokį asilą? Tikrai alpinistai, besirengiant šturmuoti puspenktą tukstančio metrų ar net aukštesnės kalno viršūnės, gali už geras kainas tokią prabangą sau leisti — pasisamdyti priemonę, kad jų mantą nugarbenti į trijų keturių kilometrų aukštį, kur galėtų įsikurti alpinistinėje stovykloje. O čia septynių atstūnių lietuvių žygeivijų grupelė ar išteks kišenei kokį arklį ar asilą išsinuomoti. Tėpi pats ant nugaros 15–20 kilogramų prikimštą kuprinę! Juk reikia ir maisto, kuro pasiimti, palapinę ir rūbus su kitais kasdienos reikmenimis gabantis! Ne vieną ir ne dvi paras viršuje reikės gyventi...

O toji Tianšanė, Tianšanė! Priėini vieną kalnagūbrį, jau, atrodo, sėsi ant apledėjusios kalno skiauterės ir niekur neišisi toliau. Taip maudžia nugarą, taip trūksta kvapo, net akys iš kaktos lenda. Kuprinė su kiekvienu žingsniu ne kuprinė, o tiesiog švininiu tumulu virsta. Tikrai viskas praeina. Pasėdi, pasižvalgai į tolyje nusidriekusias snieguotomis kepurėmis viršukalnes. Kur kitur tokį reginį pamatysi? Pamiršti sopančią koją, nepaisai žliaugiančio per kaktą ir sumurusią nugarą prakaito. Ir vėl, pritardamas lupinė armonikele grupės žingsniui, imi kepurėtis į eilinę stacią pakriūtę. Iriesi, kabiniesi, vėl vingiuoji per statų šlaitą, kurio kartais nei pradžios, nei galo nematai. Tik sniegas, saulė ir kylanti į viršų ledinė siena...

Štai pradėjome žygi Kupranugario kupra, — taip vadina si šis Amerikos kalnas, prie kurio papėdės atvažiuo mūsų grupelė. Sniego pernakt čia dar daugiau pridrebta negu Kanadoje. Gerai, kad cionai auliniai guminiai batai gelbsti. Bet ir tai — šmukšt koja, jau kratyk iš aulo sniegą. Kartais net per viršų prikrinta tiek, kad sauja neiškabinasi! Mat čia būta ne dvidešimt trisdešimt centimetrų sniego. Kartais, kai koja paslysta, tai ilendi gal metra, o sykiais net daugiau į pusnynus. Pirmajam Daniui minti taką ne taip jau lengva. Kitiems iš paskos tursenti jau kur kas lengviau. Atrodo, dvi trys valandos —

nedaug. Bet kalnai lieka kalnais. Čia pusvalandį debesy pušų eglių viršūnės sūkuoja, čia kitą pusvalandį, žiūrėk, jau saulė pliskina į akis ir net sniegas mėlynuoja, spindi žaigsmomis keistomis varšomis...

Kai per kokias varšas atsiliesi, neprisidėdai prie kitų pokalbio, užtenka laiko pamąstyti ir prisiminti Pamyro kalnų ankstyvius rytus, kai turėdavai keltis 3–4 val., kad saulė neužkluptų, nes paskui sniegas patyžta ir žygis pasidaro itin pavojingas. Mat saulėje patirpusio sniego ir ledo pluta gali virsti labai pavojingais spąstais. Juk apacioje — tyko plyšiai, kiurymės, olos. Jeigu į ten pakliūtum ir dar be jokios virvės, tai gal ir liktum amžiams, nes iš tokių kiurymių net gelbėjimo komandos kartais nieko negali padaryti. Žmogus įstringa į ledyną, kaip į milžino drakono nasrus. Plėšik nepelėsi, — gali iš žmogaus tik gabalai likti: taip įstringa į negailestingą ledo plyšį. Iš tokių plyšių išsigelbėti itin sunku. Atsidūrę tada į tokį ledyną ir pusiaunaktį atsikėlę iš patizusios pliužės, kur šiaip taip palapinę susirentėme pasiganyti po tolimesnes erdves, nes pro pušų, eglių retėjančias ir mažėjančias skėpetas darosi kaskart vis didesni plyšiai. Gera, oi kaip gera, ne tik įkvėpti skaidresnio oro, bet ir dažniau žvilgtelėti ir jausti, kad pilka, dažnai įkyri savo smulkmeniškumu, nuolatiniiais priekaitais ir slogia rutina, žemė pamažėle tosta nuo tavęs. Laisvinasi tavo kūnas, o siela, tarytum paukščio sparnus įgavusi, galingo erelio mostais ragina spartinti žingsnį, kad kuo greičiau išvystum niekieno netrukdomą erdvę, neužstotus jokių užtvarų plotus ir mįslingas, tolimose mēliuose paslėgtus nepasiekiamus akiračius.

Kiek reiškia viena laisva, nuostabi, be jokių užtvarų ir sienų akimirka! O kalnai, jūs aukštieji ir daugeliui nepasiekiami, net nematyti kalnai! Kodėl jūs taip viliojat! Ir niekados neatsibostat? Lauzo liepsna, čiurleną tarp akmenų upelis, vandenyno banga, padangėje plaukias debesis ir jū, kalnai! Niekados nenusiabostate, niekados nesate tie patys. Vis kaskart kitokie, įvairūs, viliojantys ir patrauklūs. Vis su neatspėjama misle artėjant ir vėlei staiga, negrįžtamai nutolstat, kad jūsų ilgetumeis, kad veržtumeis ir niekad nepasisotintum jūsų artumu...

Menu vieną išvyką į Filipinų salyno Ramiojo vandenyno pakrantę. Nedidelę grupelę su savo vadovu įsitaisė vienoje pakrantės vietoje, ant kurio stogo buvo įtaisytas keturkampis, niekieno negyvenamas, dviejų kvadratinų metrų stogeliu uždengtas bokštelis. Iš čia atsiveria į jūrą neišpasakymo grožio reginys per visą mielą parą. Naktimis čia būdavo nutisęs per visą įlan kos plotį mėnulio takas, pradingstas tarp vešlių, retkarčiais nuo naktinių paukščių bekrūpiojančių palmių. Anks tyvais rytais čia išsiričiuodavo nedidukės žvejų valtelės ir kaip sukomanduotos, pabirdavo į šalis, kad galėtų užmesti ilgus ilgutelius tinklus, kuriuose spurdėdavo mažutės žutėlaitės žuvelės, vietinių filipiniečių laukomos retu skanėstas. O koks šiltas per visą parą čia būdavo vanduo! Koks įdomus koralais nusėtas dugnas! O aplinkui įlanką — kalnai. Jie didingi, jauskūs, tarč zalia lapija ir vešliomis pievomis nuklotų šlaitų. Kokia palaiminga kiekviena čia praleista tylos, maldos, nuostabios vandenyno gamtos prie globstyje praleista valanda. Tikrai iš sielos nejučiomis veržte veržiasi kadaise šventomis Marijos lūpomis ištartieji žodžiai: „Mano siela garbina Viešpatį. Mano dvasia džiaugiasi Dievu“ savo Kūrėju... O grupelės vadovas, vi siškai neslėpdamas savo žiovilvio ir nuobodulio, visiemis kategoriškai išpoškina: „Nėra čia ko veikti! Nuobodu. Nyku Rytų išvažiujame!“ Ir sakytiekiam žmogui, ką nori. Jį geležinės, triukšmo ir klegesio ištroškusios logikos nepakeisi „Nėra ko veikti!“

Štai čia — visai kitas žemynas. Amerika. Kadaise tokios tolaimas, nepasiekiamas, jis nūnai tyso po kojomis. Slėniuose ringuojasi upės, prie kurių stūguriuoja namų eilės susibėgusios ir sambūrusios, vėliau pasidaro miesteliai miestais. O tarp jų telkso ežerai, srovena upės ir tolimoje vėlei verda kitaip išrodančių miestų, miestelių gyvenimas. Vėlei dukso kiti kalnai, atsiveria nauji reginiai, driekiasi kitos lygumos. O, apkabinu tavę, žeme, apkabinu, kad galėčiau tavę visą padėti prie Aukščiausiojo kojų, kad Jis savo maloningu žvilgsniu išguitų iš tavęs neapykantą melą, dvasinį skurdą, nuo kurio trokšta patys ir troškina savo įtarumu, godumu ir neapykanta kitus žmones... Amplector, te vita... Nepaisant koks tu, gyvenime, būtum! Apkabinu jus, kalnai! Apkabinu tavę gyvenime! Amplector...

Poilsio valandėlė kalnuose. Iš kairės: Danius ir prancūzas studentas Ricardas.

Nuotr. kun. K. J. Ambrasas

PREL. JONAS KUČINGIS
— VEIKLOS ŽMOGUS

Prel. Jonas Kučingis

Prie Ramiojo vandenyno, įsitvirtinęs Los Angeles mieste, dabar atokiai laikosi vienas prelatas, kurio gyvenimas buvo pilnas nerimo, meilės ir darbo kitų labui — Kristaus Bažnyčiai ir Lietuvai. Kas jis toks?

Tai prelatas Jonas A. Kučingis, kadaise vadinęs — Kučinskas, pavarde sulietuviinęs, gaudamas JAV pilietybę.

Jis gimęs 1908 m. gruodžio 23 d. Šnypšių kaime, Švėkšnos valsčiuje, Tauragės apskrityje. Eidamas 38-tuosius metus, atvyko į JAV ir čia praleido savo gyvenimo džiūžią dalį. Jis čia pasireiškė, kaip sumanus organizatorius, šventininkas ir išpuoselėjęs. Šv. Kazimiero parapiją, jautęs lietuviškos kultūros reikalus ir jiems skyręs daug dėmesio — savo 50 metų! Tai ir kyla klausimas: iš kur ateina tas žmogus, kas ir kur jį taip suformavo ir užugdė?

Per panašias mokyklas, seminarijas juk praėjo ne vienas kunigas, mokyklų kapelionas, parapijos administratorius, jaunimo organizatorius, o mūsų atmintyje ryškiausiai įsirašė tik šis — prelatas Jonas Kučingis.

Savo jaunystėje jis sutiko tokius žmones, kurie buvo kupini veiklos ir jaunimui įdiegė idealų ilgę. Iš tų žmonių, iš mokytojų jis išsiugdė jaunimą aplinkai, suprato, ko tai aplinkai reikia, kad ten plėstųsi lietuviška katalikiška kultūra. Dideli ir patrauklūs aplinkos pavyzdžiai angažavo jaunuolių veiklą — siekti aukštų ir prasmingų idealų. Bet kur buvo tokia veikli aplinka? Tai Švėkšnojė!

Ir kas toji Švėkšna?

Švėkšna yra išskirtinė vieta, verta didesnio dėmesio. Ji kiekvieną atvykusį apsupa turtinga ir įdomia praeitimi. Čia dvaro rūmai, bibliotekos, parkai, mokyklos, pastatai, malūnai, lėptjųvės, elektros jėgainė. Kažkas artima, pažįstama ir drauge tolima; rodo, girdi senovės karo būgnus, medžioklės ragus, kai prajoją bajorų būriai.

Švėkšna jau žinojo kryžiuočiai, kalavijų nešę krikščionybę. Ją vadino dvejojai — Švėkšna ir Švėkšta.

Anais laikais kryžiuočiai įsikverbė į lietuviškas žemes, užkariavo Prūsus, persikėlė per Nemuną, atėjo į Klaipėdos kraštą. Vytautas Didysis sustabdė jų ekspansiją, ir Klaipėdos krašto sienos nusistovėjo 700 metų.

Klaipėdos kraštas liko vokiečių ordino pusėje, o Švėkšna — žemaičių — Lietuvos pusėje.

Suprantama, čia susitiko dvi kultūros. Per čia į Lietuvą pateko vakarietiškos prekės, modernesni įrankiai, naujų madų drabužiai. Tai buvo pažangioji Vakarų kultūra. Spaudos draudimo laikais per čia ir kitas panašias vietas buvo gabenama tautinio atgi-

mimo spauda, kuri prikelė Lietuvą. Čia buvo knygnešių centras.

Švėkšna nuo seno buvo dinamiška ir veikli. Parapija įkurta 1509 m. Čia vystėsi ir senoji pramonė — 1624 m. čia buvo popieriaus, parako ir stiklo dirbtuvės. Popieriaus pagamindavo 750,000 lapų per metus; popieriaus net su vandens ženklais. Nors ta pramonė greitai sunyko, bet ji paliko gilius pėdsakus.

Su Švėkšna surištas ir Platerių vardas. Ankstiau šių apylinkių savininkai keitėsi, bet 1766 m. gegužės 22 d. Vilniaus vaivada Mykolas Oginskis Švėkšnos dvarą su visomis vaitijomis ir ūkiais, Pajūrio apylinkėmis už 714,000 lenkiškų auksinų pardavė Livonijos kareivai Vilhelmui Plateriui. Ilgiems laikams Švėkšna liko grafų Platerių rankose. Jų palikuonys jau sutapo su nepriklausomos Lietuvos gyvenimu.

Platerių dvaras su savo biblioteka, rūmais, su besilankančiais sveciais puosė visą aplinką, nešė naujų laikų ilgesį. Švėkšna buvo krašto pažiba!

Švėkšnojė ilgą laiką klebonu buvo prel. Julius Maciejuskas, čia palikęs neišdildomus pėdsakus. Su šiuo prelatu Jonas Kučingis susitiko savo jaunystėje ir jam padarė lemiamą įspūdį. Tai buvo jo prototipas, žavėjęs savo dinamiška veikla, plačiu mostu, didele. To meto Švėkšna — tai prel. Julius Maciejuskas! Prieš Pirmąjį pasaulinį karą, kai Lietuvą valdė Carų Rusija, pas jį svečiuodavosi Kauno gubernatorius, atvykęs čia medioti.

Prel. Julius Maciejuskas

Prel. Julius Maciejuskas gimęs 1868 m. liepos 1 d. Pavyseų kaime, Pasvalio valsčiuje, Biržų apskrityje. 1891 m. baigė Žemaičių kunigų seminariją Kaune, 1899 m. spalio 28 d. paskirtas Švėkšnos klebonu. Čia klebonavo iki 1937 m.

Kun. J. Maciejuskas didele energija įsijungė į pastoracinį, visuomeninį darbą: 1900-1906 m. pastatė didingą mūrinę bažnyčią, įsteigė lietuvišką pradžios mokyklą, 1907 m. išplėtė ją į dviklasę, 1919 m. paverė progimnazija, pagaliau klasikine 8 klasių Šaulės gimnazija: pastatė naujus gimnazijos rūmus, įkūrė bendrabutį, seneliams vargšams Labdaros namus, igijo namus ligoninei, įsteigė kooperatyvą „Nauda“, pieno perdirbimo bendrovę. Savo veikla teisingai pripildė Švėkšną. Per tą didelę veiklą atsidūrė finansiniuose sunkumuose, ir 1937 m. vyskupas J. Stauginaitis atleido jį iš klebono pareigų. Tada jis 1938 m. išvyko į Ameriką, kur prieš tai kelis kartus buvo lankęsis rinkdamas aukas gimnazijai ir kitiems reikalams. Sustoję Los Angeles mieste, Kalifornijoje, kur to meto nebuvo lietuviškos parapijos. Ten ir pradėjo organizuoti Šv. Kazimiero parapiją, emė rūpintis tremtiniais, atsidūrusiais Vakaruose. Čia ir susitiko prel. Julius Maciejuskas ir kun. Jono Kučingio keliai.

Jaunuolis mokyklose

Jaunasis Jonas Kučingis iš pat mažens pateko į Švėkšną, į tą išskirtinį įdomų miestą. Čia pilna romantiškos senovės, pilna ir naujosios besikuriančios Lietuvos dinamizmo.

Švėkšnos Vysk. Valanciaus vardo gimnazijos 1943 metų abiturientai su klases auklėtoju ir kapelionu kun. J. Kučingiu.

Čia Jonas Kučingis mokėsi, 1927 m. baigė Šaulės progimnaziją ir išvyko Italijon, kur Turine 1929 m. baigė saleziečių kolegiją.

Grįžęs į Lietuvą, toliau mokėsi Telsių kunigų seminarijoje. Tai nebuvo nuskurdusi užkampio seminarijė, o puikiai organizuota, įremita ir graži aplinka, sutelkusi idealistinę profesūrą, kupina patriotinio seminarija.

Seminarijos įkūrėjas buvo naujai suorganizuotos Telsių vyskupijos vyskupas Justinas Stauginaitis, puikus administratorius, mėgęs didingas iškilmes, pompą, palaikęs tvarką, pastatęs daug naujų pastatų.

Seminarijos rektorius buvo prel. Vincentas Borisevičius, artimas vysk. J. Stauginaitis draugas, to paties krašto, iš Suvalkijos, Seinų kunigų seminarijos auklėtinis. Rektorius ugdė klierikuose paklusnumą vyresniesiems, gilesnį religingumą, nes pats buvo toks — spinduliavo savo dvasingumu.

Mirus vysk. J. Stauginaitiui, V. Borisevičius buvo Telsių vyskupas, sovietinės okupacijos metais drausiamis gynė Bažnyčią, suimtas ir kalintas, žiauriai kankintas ir Vilniuje prie Gedimino kalno nužudytas. Tai šventas kankinys, miręs už tikėjimą ir Lietuvą.

Seminarijos profesūra sugebėjo dalykiškai dėstyti savo kursams, ugdyti idealizmą, pasišventimą Bažnyčiai.

Telsiai turi reto grožio ir retos architektūros katedrą. Ji yra dviejų aukštų. Įėjus į pirmą aukštą, matai dalį ir antrojo aukšto. Pakilęs į antrą aukštą, šonuose matai klauptus, suolus, iškilmingus altorius. Antrame aukšte yra vyskupo sostas. Čia vykdavo didžiosios iškilmes, pamaldos.

Katedroje buvo daug religinės muzikos, kuri darė įtakos klierikams ir kitiems katedros lankytojams. Katedros vargonininku buvo Albinas Jasenauškas, vargonų virtuosas, baigęs Varšuvos konservatoriją. Kiekvieną sekmdienį 3 val. popiet katedroje buvo iškilmingi mišparai; antrame aukšte už grotelių giedojo klierikų choras, prie vargonų — mišrus choras. Po mišparų būdavo pusės valandos vargonų koncertas.

Reikėjo tik paklausti tų mišparų, gražiausių tenorų balsų, psalmių ir kitų giesmių. Visa tai kėlė kažkur aukščiau, žmogų skaidrino, nuteikė kilnesniems dalykams.

Telsių kunigų seminariją Jonas Kučingis baigė cum laude, 1937 m. birželio 6 d. vysk. Justinas Stauginaitis jį išvėntino į kunigus.

Kunigo pareigose

Naujasis kunigas per savo

primicijas tarė: „Prisiartinisui prie Dievo altoriaus, prie Dievo, kuris linksmina mano jaunystę“.

Kokie tai gražūs žodžiai — jaunystė ir Dievas! Du galingi sparnai, kurie į gyvenimą iškele jaunus, dorus žmones.

Pirma vieta — vikaras Šilalėje. Drauge ir vidurinės mokyklos kapelionas. Čia jis dirbo 1937-38 mokslo metais. 1938-39 m. studijavo Milano Jėzaus Širdies universitete. Gilino teises, sociologijos ir pedagogikos studijas. Prasidėjęs Pasaulinis karas nutraukė studijas, ir jis grįžo į Telsius. 1939-40 m. ėjo 6-tojo L. K. Margio pulko ir amatų mokyklos kapeliono pareigas. Pirmojo bolševikmečio metu 1940-41 administravo Šilalės parapiją. Vokiečių okupacijos metais grįžo į Telsius, o 1941-44 m. buvo Telsių gimnazijos kapelionas.

Pasitraukia į Vokietiją

1944 m. vėly rudenį kun. Jonas Kučingis su kitais pabėgėliais pasitraukė į Vokietiją, nes Lietuvą tada okupavo sovietinė Raudonoji armija. Laikiną prieglobstį surado Rottenburgo vyskupijoje, Švabijoje, kaip Nasgenstadto vokiečių parapijos valdytojas ir nacių evakuotų seselių kapelionas. Taip pat buvo ir Rottenburgo vyskupijos lietuvių tremtinių kapelionas, daugelį lietuvių padėjęs surasti darbą ir užuovėją pas savo parapijos vokiečius ūkininkus.

Kai 1945 m. pasibaigė Pasaulinis karas, kun. Jonas Kučingis greitai susirio su prel. J. Maciejausku, kuris tada jau buvo Los Angeleje.

Atvyksta į Ameriką

Prel. J. Maciejuskas pradžio, kad Vokietijoje atsirado jo globotinis, jaunas kunigas, Jonas Kučingis. Prašė jį kuo greičiau atvykti ir padėti organizuoti naują parapiją.

Kun. J. Kučingis nedelsdamas sutvarkė emigracijos dokumentus ir iš Vokietijos atvyko į Ameriką. Trumpai sustojęs Filadelfijoje, 1946 m. rudenį jau buvo Los Angeleje pas savo globėją, geradari, bičiulį prel. J. Maciejauską. Naujasis kunigas tuoj buvo paskirtas Šv. Kazimiero parapijos vikaru.

Tuo metu prel. J. Maciejuskas susirgo. Sveikata vis blogėjo, tad 1947 m. balandžio 11 d. kun. Jonas Kučingis buvo paskirtas Šv. Kazimiero parapijos klebonu, o prel. Julius Maciejuskas mirė 1947 m. gegužės 11 d.

Šv. Kazimiero parapijos klebono pareigose

Į Los Angeles kun. Jonas Kučingis atvyko būdamas 39

metų, — pačiame savo pajėgume, — parengtas bet kiam parapijos darbui. Kai ėjo 40-tuosius metus, jis buvo paskirtas Šv. Kazimiero parapijos klebonu. Tą parapiją buvo įkūręs prel. J. Maciejuskas, atvykęs čia 1938 m.

Lietuvišką parapiją įkurti buvo bandoma ir anksčiau, bet nesėkmingai. Lietuvių buvo nedaug ir tie patys gerokai parudavę. Prel. J. Maciejausko perimta bažnytelė buvo įruošta sename miesto rajone. Pats prelatas buvo be anglų kalbos ir be patirties veikti naujo krašto sąlygose. Didžioji imigrantų banga iš Europos dar nebuvo pajudėjusi. Atrode, kad toji banga greičiau sustos didžiosiose lietuvių bendruomenėse Amerikos rytuose.

Taigi naujo klebono lauke dideli darbai: įsigyti parapijos centrui tinkamą vietą, pastatyti bažnyčią, parapijos salę, kleboniją, mokyklą, seselių namus; prasidėjus didžiajai imigracijai, vieną šaką pakreipti į Pietų Kaliforniją, paveikti ir senosios imigracijos lietuvių keltis čia iš rytų; organizuoti lietuvišką gyvenimą, kad jis būtų patrauklus lietuvių besirūpinančiom šeimoms ir sudarytų pakankamą dirvą reikšmės intelektualinėm jėgom.

Prel. Jonas Kučingis daug metų skyrė parapijos bazei įkurti. Geroje miesto dalyje pastatė naują bažnyčią, mokyklą, įsigijo kleboniją, seselių namus, sumodernino salę, nupirktas koncertinis pianinas.

Jo pastangomis per 300 lietuvių imigrantų buvo aprūpinti darbo ir buto garantijomis, ir jie atvyko į Pietų Kaliforniją; skatinio žodžiu ir per spaudą lietuvių kėlimasi iš rytų. Taip čia keliavo senosios ir naujosios imigracijos lietuviai. Keliavo ir jaunos šeimos.

Salia maldos namų pirmiausia buvo įkurta lietuviška mokykla. Metai iš metų mokykla augo, augo ir mokytojos Onos Razutienės vadovaujamas jaunimo ansamblis.

Su pirmais parapijos žingsniais augo parapijos choras, kuris buvo kultūrinės veiklos puoselėtojas.

Parapijos klebonas buvo ir kitų organizacijų kūrėjas, rengęs plataus masto kultūrinius renginius, koncertus, vaidinimus, meno parodas. Buvo naujo judėjimo pradininkas.

Jis įkūrė Lietuvos vyčių kuopą, LRKS kuopą, Katalikių Moterų sąjungos skyrių. Šv. Vardo draugijos skyrių, liutuanistinę šeštadieninę mokyklą, vaikų darželį, organizavo plataus masto Kalifornijos lietuvių dienas.

Klebonas palaikė ryšius ir su amerikiečių pasauliu. Šv. Kazimiero parapijos pozityvus inaišas į šio krašto gyvenimą buvo pastebėtas ir Kalifornijos legislatoroje, ir Los Angeles

apskrities bei miesto tarybose. Parapija ir jos vadovas kelis kartus buvo atžymėti specialiais raštais. Apie jį ir jo parapiją ne kartą rašė didieji Los Angeles laikraščiai. Klebonas buvo vienas iš pirmųjų, kuris Lietuvos laisvinimo reikalais vystė ryšius su JAV Kongreso nariais bei vietos valdžios pareigūnais.

Lietuviškos spaudos rėmėjas

Prel. J. Kučingis vertina lietuvišką spaudą ir ją palaiko stambiais aukomis. Jo dėmesys lietuviškai spaudai siekia jaunystės metus, jis pats Pasaubiečio slapyvardžiu nemažai rašė „Žemaičių prietelyje“, „Ryte“, „XX amžiuje“, „Kalifornijos lietuvių“, „Drauge“, „Varpelyje“, „Mokykloje“. Daugiausia rašė religiniais ir socialiniais klausimais.

Nuo 1952 m. leido ir redagavo Šv. Kazimiero parapijos biuletenį „Lietuvių žinias“, kur surinko daug medžiagos iš Kalifornijos lietuvių gyvenimo.

Veiklos įvertinimas

Įvertindamas kun. Jono Kučingio darbus, šv. Tėvas 1965 m. vasario 11 d. jam suteikė Popiežiaus rūmų prelato titulą.

Popiežiaus rašte taip rašoma: „Mes išrenkame, keliame ir skiriame Tave, Jonai Kučingi, iš Los Angeles arkivyskupijos, Kalifornijoje, Romos Dignitoriumi ir Mūsų Rūmų Prelatu su visomis teisėmis, kurios priklauso šiam titului“.

Prel. Jono Kučingio kano-niškoji investitūra Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo 1965 m. gegužės 23 d. Dalyvavo du vyskupai, daug kunigų, iškilmų pamokslą sake vysk. Pranciškus Brazys. Jis kalbėjo, kad dideli darbai atliekami, kurie turi didelį tikėjimą, viltį, išvermę kancioje, sutarimo dvasią.

Gauta daugybė sveikinimų

nuo aukštų Bažnyčios dignitarių ir eilinių pasauliečių. Pasiekė sveikinimai ir iš pavergtos Lietuvos. Įvykis susilaukė dėmesio ir amerikiečių spaudoje.

Prel. J. Kučingis į pensiją pasitraukė 1984 m. birželio 15 d. Gyvena parapijos klebonijoje. Dabar Šv. Kazimiero parapijai vadovauja mons. dr. Algirdas Olšauskas.

Prel. J. Kučingis keletą kartų lankėsi Lietuvoje, kur Švėkšnojė buvo iškilmingai sutiktas. 1993 m. gegužės 2 d. ten jis nuvežė prel. J. Maciejausko palaikus, ir jie iškilmingai buvo palaidoti. Šis prelatas Švėkšną statė, puosė, kad ji būtų iškili tarp kitų Lietuvos miestų. Ten ir jo palaikai sugrįžo, kad būtų vienybėje su jo Švėkšnai skirtais darbais.

Prel. Jonas Kučingis nuo 1937 m. birželio 6 d., nuo Kunigystės šventimų, atėjo prie Dievo altoriaus ir ten paaukojo savo jaunystę, savo veiklą, didelį triušą Bažnyčios ir Lietuvos labui.

Štai 1997 metai, jo kunigystės 60 metų sukaktis! Koks tai gražus metų skaičius! Tiek metų ištikimoje Dievo altoriaus ir Lietuvos tarnyboje! Įprasmindamas šią gražią sukaktį, prel. prof. Antanas Rubšys, jubilato mokynis, dedikuoja jam veikalą „Šventojo Rašto kraštuose“ trečiąją dalį „Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje, Graikijoje, Turkijoje“.

Koks tai gražus nevyntančių laurų vainikas Jubilato šventei! Visiems jis primins ir šventę, ir jubiliejų, ir jo darbą. Ir jo atlikti darbai irgi yra gražus nevyntančių vainikas Bažnyčiai ir Tėvynei. Šv. Kazimiero parapija, visa iš-eivija ir visa Lietuva džiaugiasi ir didžiuojasi šiais prelatu Jono Kučingio darbais, kurie padarė mūsų gyvenimą šventesni, gražesni, kūrybingesni, prasmingesni.

Paulius Jurkus

GAVO MAGISTRO LAIPSNĮ

Vyras ir žmona, Rimutė Prišmantaitė-Arsenault ir jos vyras Craig Arsenault š.m. gegužės 7 d. kartu gavo magistro laipsnius iš Pietinės Kalifornijos universiteto (USC), Los Angeles, Ca. Rimutė gavo magistrą iš „Occupational Therapy“, o jos vyras iš verslo administracijos.

Jie abu yra baigę Kalifornijos universitetą Santa Barbara (UCSB) bakalauro laipsniais. Ji iš medicininės terapijos 1995 m., o jis — cheminės inžinerijos 1994 metais.

Rimutė lankė liutuanistinę šeštadieninę mokyklą Los Angeles, šoko ir dainavo Los Angeles „Spindulio“ ansamblyje. Taip pat priklausė skautų ir ateitininkų organizacijoms. Dalyvavo skautų bei ateitininkų stovyklose Dainavoje. Pasiekta mokslo laipsnių

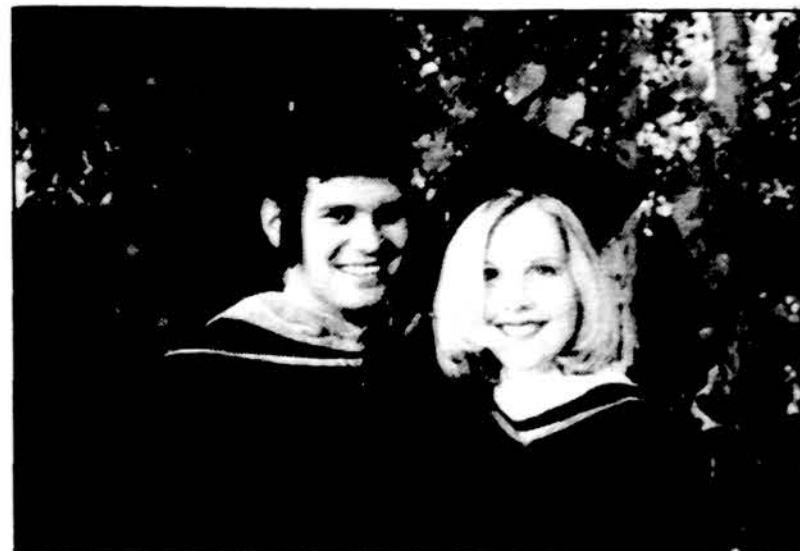
džiaugiasi tėvai, Manfredas ir Alma Prišmantai, taip pat tėvukai Kazimieras ir Eugenija Prišmantai.

KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Kun. Francis Baltrumas, kuris darbuojasi sielovadoje Mt. Angel, Oregon, š.m. birželio 12 d. minės savo kunigystės 65 metų jubiliejų.

Kunigų šventintas 1932 m. birželio 12 d. Telsiuose. Jis buvo pirmosios Telsių Kunigų seminarijos laidos auklėtinis. Kiti du gyvi išlikę tos laidos auklėtiniai yra kun. Antanas Rieckas ir kun. dr. Jonas Velutis. Kun. dr. Kazimieras Olšauskas žuvo Sibire.

Jubilatas kun. Francis Baltrumas yra „Draugo“ skaitytojas. Sveikindami brandaus jubiliejaus progą, jam linkime laimingų, sveikų ir ilgaiusių metų!

Rimutė Prišmantaitė-Arsenault ir jos vyras Craig

KAUNO ZOOLOGIJOS SODAS SIŪLO „ISIVAIKINTI“ JO AUGINTINIUS

Kauno zoologijos sodas pradėjo naują paramos savo augintiniams programą, pasiūlė Lietuvos ir užsienio firmoms imtis globoti pasirinktą gyvūną.

Pirmoji į kvietimą atsiliepė tarptautinė maisto produktų bendrovė „Masterfoods“, kurios padalinys Lietuvoje pasirašė su zoologijos sodu bendradarbiavimo sutartį, įsipareigojdamas skirti lėšų jauniausios zoologijos sodo gyventojams — liūtukės Nalos priežiūrai.

„Panašias globos arba įvaikinimo“ programas organizuoja viso pasaulio zoologijos sodai, siekdami pagerinti gyvūnų gyvenimo nelysvejas sąlygas, trečiądienį spaudos konferencijoje sakė Kauno zoologijos sodo direktorius Alvydas Jakavičius.

„Masterfoods Lietuva“ prieš pusmetį surengė akciją „Paremkime Kauno zoologijos sodą“, per kurią surinkta 160.000 litų, 60.000 iš šios sumos skirta gyvūnų pašarams pirkti, likusi dalis panaudota avijaučių ir kupranugarių aptvaro atnaujimui.

Dabar Kauno zoologijos sode gyvena daugiau nei 2.000 gyvūnų, 23 jų įrašyti į Tarptautinę, 11 — į Lietuvos Raudonąsias knygas. (BNS)

DRAMBLIAI PASIVAİKŠČIOJO KAUNO LAISVĖS ALĖJOJE

Pagrindinė Kauno gatvė — Laisvės alėja — vieną popietę vaikščiojo ne tik žmonės, bet ir du Maskvos cirko drambliai.

Iš lauke pastatytų vaisių dėžių, stebint išsigančius gatvės pardavėjai, drambliai skubiai griebė ir edė obuolius.

Pirmą kartą Lietuvoje į gatvę be jokių pavadžių buvo išleista 39 metų 5 tonas sveriantis Rango ir septynmetė Gerda.

Dresiruotojų lydimi, du išpūdingi drambliai, pradedę „pasivaikščiojimą“ nuo Sv. Mykolo Arkangelo (Iglulos) bažnyčios, vaikščiojo ant užpakalinių kojų, sėdosi prie „Merkurijaus“ prekybos centro fontano.

Nuvesti prie Vytauto Didžiojo paminklo, drambliai fotografavosi su paskutinę darbo dieną Kauno savivaldybėje esančiais aukštesnės kadencijos tarybos nariais. (BNS)

• Jauniausias lietuvis plėšrūnų dresiruotojas — 6 metų kaunietis Mykolas Zobovas (g. 1987 m.). Jis Zobovų atrakione „Ažuolyno meškutės“ pasirodo su savo dresiruojamomis meškomis — dviratiniuke Laura, sveriančia 170 kg, ir šokėja Lialia, sveriančia 360 kg.

UNITED INSURANCE BROKERS, INC.

5680 N. MILWAUKEE AVE. CHICAGO, IL 60646
773-775-0303

Pigi apdrauda per žymias draudimo bendroves
• AUTO • SVEIKATOS • INVALIDUMO
• NAMŲ • GYVYBĖS • VERSLO

MES SIŪLOME „Investicijas“ Individualias pensijos sąskaitas (IRA)
ATVYKITE IR SUSIPAŽINKITE SU MŪSŲ PASIŪLYMAIS!
Mes apdraudžiame visus vairuotojus, nepaisant jų vairavimo rekordo.
Mes kalbame ir lenkiškai

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
1-800-77-VYTIS
Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>
1997 SKRYDŽIAI | VILNIŲ IR ATGAL

Iš New York (JFK) \$750

Iš Detroit \$778

Iš Chicago \$778

Iš Los Angeles \$916

ir San Francisco

Iš Tampa, Orlando \$800*

*\$800 birželio 10-23 d.; \$860 birželio 24-rugp. 31 d.

Plius mokesčiai. Papildinti skrydžiai iš visų JAV miestų.
Vietų skaičius ribotas.

ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC

* Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją,
Ukrainą, Baltarusiją, Kaliningrado sr.,
Maskvą, Peterburgą.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO

* Aukštos kokybės maisto produktų siuntiniai;
* Lemonto ir Marquette parko apylinkėse
siuntinius paimsime skubiai ir nemokamai;
* Padedame įsigyti automobilius varžytinėse;
* Persiunčiame automobilius ir jų detales,
komercines siuntas bei baldus;
* Verčiame ir notarizuojame dokumentus;
* Paruošiame iškvetimus ir vizos pratęsimo
dokumentus.

12301 New Av., Suite D 2719 West 71 Street,
Lemont, IL 60439 Chicago, IL 60629
Tel: 630-243-1688 Tel: 773-434-2121

Nemokamai: 800-775-SEND

JŪSŲ PASLAUGOMS MŪSŲ ATSTOVAI:
NEW YORK 914-258-5133, CLEVELAND 216-481-0011
ROCHESTER 716-223-2617, PITTSBURGH 412-381-8859
FLORIDA 813-367-5663, LITHUANIA 370-2-736336

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkimo bei pardavimo, mėsė ir
premiščiūse. Siūntesuoti
skambinkite
BUDRAIČIUI

Bus. 773-585-6100 Pager 773-308-0307
Fax. 773-585-3987

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ASTA T. MIKUNAS

REALTOR®
Bus. (708) 423-8111
Voice Mail (708) 233-3374
Pager (312) 707-6120
Namų (708) 423-0443

Each Office is Independently Owned and Operated

MISCELLANEOUS

Išnuomojamas apšildomas 4
kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 / mėn. + „security“.
Tel. 773-778-1481.

Brighton parko apylinkėje į
atskirus kambarius priimu gyventi
vieną arba dvi moteris,
nerūkancias, kurios būna savait-
galiais. Kreiptis nuo 10 val. ryto
tel. 773-376-8074

GARDEN APT.

NEW HOME
ALL UTILITIES PD.
\$400 /mo
Call Vidas
Tel. 708-594-1184

House for Sale

N. Milwaukee. Brick bungalow, large
kitchen, pantry and sunny dinette;
3 bedrooms, oak trim and floors; 1-3/4
bath; oversized 2 car garage; 1/2 bl.
from parkway taxes, related living.
Tel. 630-257-2270

Parduodamas „condo“

Treasure Island, FL
ant Boca Ciega įlankos kranto.
2 mieg.; 2 vonios; platus
lieptas su suoliais, šviesomis,
vieta prišt laivelį; netoli
Meksikos įlankos, apsipirkimo
centrų ir gero susisiekimo.
Sav. turi parduoti.
Tel. 708-442-8889

BUTAI PENSININKAMS

Modernūs, erdvi, savarankiškai
tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos
Nekalto Prasidėjimo seserų globoje.
Pasinaudokite progą, kreipkitės:
Vilma Marla, P.O. Box 155,
Thompson, CT 06277

HOUSE FOR SALE

FLORIDA. Very good condition
2 bed; 2 bath; 1 car gar. Located in
no-flood zone.; 2 min. to Gulf beach-
es; \$85,000. Bob Jorgensen
Cel. 407 214-1111, Inc.
800-622-7740

773-585-9500
DRAUGO REKLAMA

Švenčių metu-
Džiugiu ar liūdinu laiku.
Prašome nepamiršti
Lietuvos vaikų.

JOSŲ AUKA-
ALKANŲ VAIKŲ
PARAMA!

Galima padėti našlečiams, invalidams vaikams
ir daugyva kitoms šeimoms:
1. atsiunčiant auką;
2. paimant metams remti konkretų vaiką, aukojant
\$20.00 per mėnesį;
3. per „Saulutę“ užsakant \$45.00 maisto siuntinį, arba
sudarant savo siuntinį.
Labai ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd; Buffalo Grove, IL 60089
Tel. (847) 537-7949, TAX ID #36-3003339

MISCELLANEOUS

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai: rusių, vonių ir
virtuvių įrengimas; prietaisai;
keramikos plytelės, „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“,
plokšti ir „shingle“ stogai;
cementas, dažymas.
Turiu darbo draudimą.
S. Benetis tel. 630-241-1912

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminio ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 630-969-2658

ELEKTROS

[VEDIMAI]—PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AMBER CONSTRUCTION CO.

Dengiami stogai, kalamas „siding“,
atliekami cemento, „plumbing“ bei
kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigilitui:
Tel.: 773-767-1929

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,

IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas
preinamomis kainomis.
Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773-925-4331

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV
GE/CA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms kom-
panionoms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą ir
išvykti. Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency
Tel. 312-736-7900

WAGNER

MASINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (773) 581-4111

B & D

Statome namus, atliekame įvairius
remontus, įrengiame rūsius,
statome balkonius, priestatus,
patio, garažus, tvoras. Taisome
ir dengiame stogus. Turime
draudimą. Skambinti:
tel. 708-453-1250

HOUSE FOR SALE

By owner. Homer Twp. near
Lemont. 1 acre, 3 bdrms, 3 baths,
2 fireplaces; 2 decks, fam. rm.,
game rm., hardwood fl. \$234,900
Tel. 708-301-3259

MARQUETTE

PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutau-
pysite. Pasinaudokite mūsų pat-
ogiu „lay-away“ planu: At-
liekame visus foto laboratorijos
darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r.-6 v.v.;
šeštą, 8 v.r.-4 v.p.p.; sekmd.
uždaryta. Antradi. ir treči. su-
sikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.

Tel. 773-776-8998

TRANSPAK

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai
bibliotekai arba privačiam asmeniui į Lietuvą,
€ 59 sv., minimumas \$25.00.

Siuntiniai į Lietuvą LAIVU arba ORU.

Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai: \$39.-, \$45.-, \$98.-

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

KEPKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—„catered“
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Savaitgalį uždaryta

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 773-838-8888

PAVASARIO KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius \$815
Riga \$855
Tallinn \$855
Minsk \$815

Į vieną pusę

Vilnius \$560
Riga \$575
Tallinn \$757
Minsk \$560

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 773-725-9500

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

NAMAI IR ŠVINAS

1978 metais Amerikoje buvo išleistas įstatymas, kuriuo uždrausta maišyti šviną į namų dažus. Jei neturite mažų vaikų, tai per daug nesirūpinate dėl švino buvimo jūsų namų dažuose, bet naujas įstatymas tą gali pakeisti.

Pagal Federalinės valdžios 1997 metų įstatymą, kiekvienas asmuo, parduodantis prieš 1978 metus pastatytą namą, kada švinas dažuose buvo uždraustas, turi pasakyti pirkėjui, kad jo namai buvo išdažyti dažais, turinčiais švino (lead), nes tai yra pavojinga sveikatai, ir minusas nuosavybei.

Yra nustatyta, kad 2/3 namų, statytų prieš 1978 metus (tai yra apie 64 milijonai namų), turi švino dažuose. Tai nebūtinai reiškia pavojų sveikatai; turintys švino dažai paprastai yra pavojingi tada, kai jie pradeda lūptis ir trupėti, ar yra paskleidžiami ore, perremontuojant namus. Didele švino koncentracija gali sužaloti centrinę nervų sistemą ir inkstus, ypač vaikams, jaunesniems negu 6 metų.

Prieš patikrinant namus, ar jie turi švino, ir prieš jį pašalinant, jūs turėtumėte žinoti, ko įstatymas reikalauja ir ko ne.

Pirmiausia įstatymas nereikalauja, kad jūs tikrintumėte namus, ar jie turi švino. Jei norite parduoti namą, tai pirkėjui turite pasakyti apie šviną dažuose tik tuo atveju, jei jūs pats tai žinote. Specialistai, namų pardavėjai sako, kad jūsų atsakymas gali būti: „Aš nežinau“ ir tai yra legalu. Bet yra rizika, nes švino buvimas gali paaiškėti pačiame pardavimo eigos gale. Taisyklės duoda pirkėjui 10 dienų, per kurias jis gali patikrinti, ar namuose yra švino. Atradus švino, tai gali daryti įtakos namo kainai, ar net pirkėjas gali visai atsisakyti namo pirkti. O jei jūs jau kartą sužinojote, kad name yra švino, turite pranešti apie tai ir kitiems galimiems pirkėjams.

Patrick Cannon, švino inspektorius Baltimorėje, sako, kad 60% gyvenamųjų namų inspekcijų pereinantis metais buvo pageidauta namų parduodančių žmonių, kurie norėjo sužinoti, ar yra švino jų namuose, nes nenorėjo pakenkti namo pardavimo kainai. Patikrinimas, ar name yra švino, kainuoja nuo 200 iki 400 dolerių. Jei tai yra namas, kurį jūs norite pirkti, galite tai atlikti pigiau — kaip dalį bendros namo inspekcijos. Jei gyvenate vienoje iš 17 valstijų, kurios turi „lead-certification“ programas (Illinois yra viena jų), jums reikia pasisamdyti

„certified inspector“ — registruotą inspektorių. Kitais atvejais ieškokite inspektoriaus, kuris baigęs gamtos apsaugos įstaigos (environmental protection agency) reikalaujamus kursus.

Jei norite gauti daugiau informacijos apie kvalifikuotus inspektorių, skambinkite The National Lead Abatement Council 301-924-080 arba the National Lead Information Center 800-424-5323, arba Illinois Department of Public Health 217-782-3517, arba The Department of Housing and Urban Development — švino informacijos lapas (page) WEB <http://www.hud.gov/lea/leahome.html>. Jie nurodo ir inspektorių.

Apžiūrėjimas nurodys name vietas, kur yra švino problemų ir pasiūlys planą, ką daryti. Saugokitės žmonių, kurie rekomenduoja visišką švino pašalinimą, vadinamą „abatement“, nes tai gali kainuoti 10,000 dolerių, ar net daugiau. Kai kurie miestai reikalauja visišką švino pašalinimo esant tam tikroms aplinkybėms, bet toks pašalinimas turėtų būti tikrai paskutinė priemonė.

Nebent namas būtų visiškai apleistas, apgriuvęs, neprižiūrėtas, nes „abatement“ duoda daugiau rizikos negu naudos, kadangi paskleidžia labai daug švino turinčių dulkių, taip sako atstovas iš National Lead Abatement Council. Dažnai jūs galite sumažinti šviną iki saugaus kiekio, švino turinčias vietas profesionaliai sutvarkant (\$200), o pats tai galite padaryti už maždaug \$50. Specialistai rekomenduoja naudoti slidžių (pašliužų) vašką mediniams langų rėmams, nudažytiems švino turinčiais dažais, ar purškiant teflaną ant nudažytų durų vinių (hinges), kaip apsauga, kad dažai netrupėtų. Specialistai sako: svarbu yra būti saugiems, nebūtinai pašalinant šviną. O priemonės tam galite nusipirkti Home Depot ar panašiose krautuose.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, 1997-5-14.

GERAI ŽINOTI

• Graži raudonmedžio kermo baldų paviršius gali būti atnaujintas, ištrinant juos aušalų aliejum. Leiskite 24 valandas medžiui prisigerti aliejaus, tada nuvalykite likusius riebalus.

• Niekada neplaukite peilių su medžio kriaunomis indų plovimo mašinoje. Mirkymas karštame vandenyje gadina medžio kriaunas. Plaukite rankomis, ir turėsite gražius peilius ilgą laiką.

• Jei jūs perkate kelias foto

filmutes ir tuojau pat jų nesunaudojate, laikykite šaldytuve. Jos bus ilgiau kokybiškos.

• Vandenį, kuriame virėte kiaušinius, makaronus ir bulves, neišpilkite, bet palaistykite juo kambarines geles. Jos labai gerai auga ir žydės.

• Bjaurias alyvos dėmės garazo grindyse ir automobilių vaziavimo į garažą kelelyje galite pašalinti, jas ištepant kilimo milteliais (baking soda), sumaišytais su „cornmeal“. Dėmės ištepkite šiuo mišiniu ir palikite per naktį. Ryte sušluokite. Jei dar liks senos įsigėrusios dėmės, sušlapinkite vandeniu, užbarskykite „baking soda“ ir aštriu šepetiu gerai patrinkite. Jūsų garažo ir kelelio cementas atrodys vėl gražiai ir švariai.

• Jeigu jūsų mėgstamas megztukas susitraukė ir prarado formą, išmirkykite jį šiltame vandenyje, į kurį įpilkite plaukų plovimo muilo ir „conditioner“. Megztuko siūlai suminkštės, jį galėsite ištempti ir išdžiovinti taip, kaip norite.

• Nuplauti negrazias sudžiuvusio muilo dėmes nuo stiklinių dušo durų galite ištrynę durų stiklą kempine, pamirkyta baltame acte. Stiklas vėl bus švarus ir blizgus.

• Nebūtinai pirkti brangus tualetų valymo chemikalus.

Tualetų puodą galite labai gražiai švariai ir pigiai išvalyti: įpilkite kepimo sodos (baking soda) miltelių ir acto į tualetą, leiskite pastovėti ir tada šepetiu išvalykite. Jūsų tualetas bus taip švarus, lyg būtumėte naudoję labai brangius chemikalus!

• Taukų dėmės iš sienos popierių galite išvalyti, trindami jį „talcum“ milteliais (talcum powder) ir švelniu skudurėliu arba „powder puff“.

• Prakaito dėmės drabužiuose dažnai būna sunku išplauti. Bet pabandykite: naujas prakaito dėmės ištrinkite amoniją, senas baltu actu. Tada išskalaukite, ištrinkite dėmės drabužių skalimo milteliais, kurie turi enzimų, ir plaukite karščiausiam vandenyje, kuriame tą medžiagą galite plauti.

• Išimti taukų ir alyvos dėmes iš drabužių: sumaišykite skystą drabužių plovimo muilą be chloro drabužių baltinimo miltelių (all-fabric non-chlorine bleach). Tuo mišiniu ištrinkite riebalų dėmes ir plaukite karščiausiam vandenyje, kuriame galite tą medžiagą plauti.

• Kitas būdas išplauti riebalų dėmes drabužiuose: ištrinkite dėmes indų plovimo muilu, truputį palaukite ir tada plaukite.

• Pavasarį, prieš padedant žiemines vilnones antklodes kitiems metams, išplaukite jas ir į paskutinį skalavimo vandenį įpilkite naftalino miltelių (moth crystals). Išdžiovinkite antklodes ant virvės, ne džiovinimo mašinoje. Atėjus žiemai, turėsite švarias ir kandžių nesuėstas antklodes. Norint, kad vilnones antklodės būtų minkštos ir purios, į paskutinį skalavimo vandenį įpilkite šaukštą amonijos, 1 1/2 puodo baltos acto.

• Jei jūsų vanduo yra skaičiuo matuojamas, jūs galite sutaupyti pinigų. Išmokykite savo šeimos narius, kad plaukant dantis uždaryt vandens čiauptą, skutant barzdą pripilkite pusę dubens vandens, bet neleiskite vandeniui visą laiką bėgti iš čiaupto. Per dvi minutes iš čiaupto išeiga apie 3-4 galionai vandens.

Naudotasi medžiaga iš įvairių žurnalų.

Aldona Šmulkštienė
ir
Birutė Jasaitienė

A.†A.

INŽ. KESTUČIUI BISKIUI

mirus Tėvynėje, velionio žmoną dr. MEILUTĘ, dukrą INDRĘ, sūnus ARĄ ir TAURĄ, brolių inž. GEDIMINĄ ir jo žmoną dr. BIRUTĘ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Antanas Lipškiei
Praurimė ir Leonidas Ragai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VALERIJUS GRAŽULIS

Laimingi, kurie namuose Tavo gyvena, nuolatos teikia Tau, Viešpatie, šlovę. Laimingas žmogus, kurį remia Tavo pagalba, kuris šventąją vietą lankyti padėd.

Teisusis klestės sau kaip palmė, kaip kedras Libano šakosis. Viešpaties namuose pasodintas, žydės jįsai prieangiuos Dievo, Psalmės 83 ir 92

Savo švieson Valių Viešpats išsivedė 1996 metų birželio 13-tą dieną. Išlydėjome jį su malda. Dabar kviečiame visus gimes, draugus ir pažįstamus jį prisiminti. Šv. Mišios už jo vėlę bus aukojamos pas Tėvus Jėzuitus, Chicagoje, pas Nekalto Prasidėjimo Seseris, Putname, St. Mary's parapijoje, Wayne, Michigan.

Žmona Lilė, sūnus Paulius, Marius su Sheila ir vaikučiais, Daina ir Antanuku, Andrius su Michele ir dukryte Anna, dukros Laura su Tadu, Birutė su Giedriumi ir dukryte Laura.

Tyliai iškeliauvai, išsiskyrei su mumis.
Pasibaigė vargai ir kančios.
Mirties Angelas paliko nepagydomą žaizdą
Ir neužpildomą tuštumą.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ONA MAILAITĖ DRŪTIENĖ

Su giliu liūdesiu ir meile prisimename mūsų brangią ir neužmirštamą Žmoną, Motiną ir Močiutę, kurią Viešpats pasiėmė namo 1995 m. birželio 5 d.

Šv. Mišios bus atnaujamoms sekmadienį, birželio 8 d. 10 val. ryto Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Čikagoje ir Bartninkų parapijoje, Lietuvoje. Prašome gimes ir pažįstamus prisiminti a.a. Oną savo maldose.

Giliai liūdinti šeima: vyras Antanas, dukterys Joana, Ramutė ir Teresė su šeimomis.

A.†A.

MARCELEI KAZLAUSKIENEI

mirus, dukrą ČESLOVĄ PLIŪRIENĘ ir dukras ALBINĄ ir ALGIMĄ su jų šeimomis užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano lietuvių parapijos choras ir vadovas Detroito

Mūsų Geradariui

A.†A.

INŽ. KESTUČIUI BISKIUI

mirus Lietuvoje, žmoną dr. MEILUTĘ, dukrą INDRĘ ir sūnus ARĄ ir TAURĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė ir vadovai

A.†A.

DIPL INŽ. KESTUČIUI BISKIUI

netikėtai mirus Lietuvoje, reiškiamo gilią užuojautą GRAŽINAI MUSTEIKIENEI, mielo pusbrolio netekus.

LDK Birutės draugija,
Čikagos centrinis skyrius

DRAUGAS, šeštadienis, 1997 m. birželio mėn. 7 d.

PADĖKA

A.†A.

MALVINA JONIKIENĖ

Mirė 1997 m. gegužės mėn. 23 d. ir, po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje, gegužės mėn. 28 d. palaidota Lietuvių tautinėse kapinėse šalia anksčiau mirusio jos vyro Jono Joniko.

Nuoširdžiai dėkojame Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionui - direktoriui kun. Algirdui Paliokui, SJ už atsisveikinimo maldas šermeninėje, aukotas šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines, o solistei Praurime Ragienei ir misijos chorui bei jo vadovei Rasai Poskočiūnienei už giesmes bažnyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvių Skautų Seserijos Vyriausiajai Skautininkei Ritai Pencylienei ir „Sietuvos“ skautininkių draugovei su jos vadove Jolanta Kereliene už garbės sargybą prie karsto ir jautrų, skautišką atsisveikinimą šermeninėje.

Dėkojame ir visiems a.a. Malvinos bičiuliams bei pažįstamiems, jų prisiminimams ir pagerbusiems savo gausiu atsilankymu šermeninėje, palydėjusiems ją į kapines ir už aukas jai pagerbti. Dėkojame karsto nešėjams, suteikusiems jai paskutinę paslaugą.

Dėkojame p. Aldonai Šoliūnienei, parengusiai atsisveikinimo pietus.

Pagaliau dėkojame p. Donald Petkui už taip pagarbiai bei oriai atliktas laidojimo apeigas.

Lieka nuliūdę: duklė Jorūnė, sūnus Alvydas ir Vaidutis su šeimomis ir sesuo Sofija Statkienė su šeima.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA
4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES
1-773-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-430-5700

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST
CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

GAIDAS-PALOS FUNERAL HOME

"Chicagoland's Finest Funeral Service"

PALOS HILLS
11028 S. Southwest Hwy.
(OTHER LOCATIONS AVAILABLE)

1-708-974-4410

David Gaidas, Jr.
& family

Po „Saulutės“ labdaros koncerto „Sypsenelė“ Jaunimo centre, programą atlikusios dainininkės Laima Lapkauskaitė ir Neringa Nekrašiūtė su fotografu Jonu Kupriu.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

AR TINKAMAI PAGERBSIME MŪSŲ TAUTOS GENOCIDO AUKAS

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1918 m. savanorių kūrėjų, karių ir partizanų krauju aplaisčius Lietuvos žemę, tauta prisikėlė naujam laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. Atsikuriančiai jaunutei Lietuvos valstybei truko maisto, aprangos ir kitokių kasdieninių reikmenų. Bet jie nedejavo, savo darbštumu, sumanumu ir susiklausymu Lietuva greitai atsistojo ant kojų, aplenkdamas kai kurias savo kaimynines valstybes.

Neilgai tęsėsi ramus ir nepriklausomas Lietuvos gyvenimas. Įvykiai po įvykių pradėjo vystyti mūsų kraštą nenaudai. Stalinui ir Hitleriui slapta susitarus, Lietuva buvo atiduota Sovietų Sąjungai. Todėl 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji armija užėmė Lietuvos teritoriją, užgniaužė Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, pavergė jos žmones. Praslinkus vos kelioms mėnesiams pradžioje „šviesti Stalino saule“. Visi kaimai buvo kimšte prikimšti „liaudies priešų“, kuriais nepasitikejo okupanto valdžia. Neuzteko to, bet buvo sugalvotas dar baisesnis būdas: ištremti gyventojus į šalį Sibiro letai mirčiai. Todėl 1941 m. iš birželio 13 ir 14 d. naktį pasipylė sunkvežimiai su rusų kariais ir, lietuvių komunistų padedami, gaude, grūdų žmones į sunkvežimius, vežė į geležinkelio stotis. Čia grūdų ir gyvulinių vagonų, kuriuose palaidę keletą dienų išvežė į „placiąją tėvynę“.

Tremė, nepaisydami nei amžiaus, nei lyties, nei vaikų, nei ligonių. Pirmą tremimą įvykdžius, būtų sekęs ir kitas, bet, prasidėjęs rusų vokiečių karas 1941 m. birželio 22 d., tremimą sutrukdė. Spėjama, kad per pirmąjį vežimą išvežta tarp 35.000 - 40.000 nekaltų žmonių. Mums apleidus savo tėvynę 1944 m., dar būta daug didesnių tremimų. Iš viso ištremta apie 700.000 žmonių. O kiek jų sugrižo? Daugelis mirė nuo bado ir šalčio. Nedaug rasi šeimų, kurios nebuvė paliestos to žiauraus likimo.

Tad kiekvienas sustokime ir susimastykime, kad birželis yra ne linksmybių, gegužinių, pokylių mėnuo, bet yra baisusis birželis — liūdesio, skausmo ir ryžto mėnuo. Birželio mėnuo mums primena: okupaciją, pirmuosius tremimus ir II karą. Baisiojo birželio ir visos lietuvių tautos genocido aukoms pagerbti ALTO Čika-

gos skyrius rengia minėjimą birželio 15 d. šia tvarka: 10 val. r. vėliavų pakėlimas Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje bažnyčios aikštelėje. Vadovauja Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, 10:30 val. r. pamaldos toje pačioje bažnyčioje. Giedos parapijos choras, Antano Lino vadovaujamas. Po pamaldų minėjimas parapijos salėje.

Pagrindinis kalbėtojas bus svečias iš Washington, Lietuvos karo attachė maj. Valdemaras Sarapinas. Meninė programa, pritaikyta tai dienai, atliks Algimantas Barniškis.

Organizacijos su vėliavomis, moterys ir mergaitės tautiniais drabužiais ir visa lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Pasistenkime kuo gausiau dalyvauti ir tuo pagerbsime mūsų tautos genocido aukas.

Antanina Repšienė

Jonas Čeponis, partizanas „Vaidila“, Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas, ketvirtadienį atvyko į Čikagą. Jis bus pagrindinis kalbėtojas tragiškųjų birželio įvykių paminėjime šį sekmadienį, birželio 8 d., 3 val. vak., Jaunimo centre ir birželio 15 d., 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Be to, šiandien jis bus Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje Krikščioniškosios minties politinėje konferencijoje, birželio 10 d. lankysis Dainavoje, o birželio 11 d. kalbės „Seklyčioje“. Girdėjome apie kovojančius partizanus, klausėmės jų skaudžių, liūdnų dainų, ateikime pasiklausyti gyvu žodžiu iš partizanų lūpų plaukiančio pasakojimo. Tiek tikrai galime!

Tragiškųjų birželio įvykių paminėjimas Cicero apylinkėje bus šį sekmadienį, birželio 8 d. Šv. Antano bažnyčioje 11 val. r. Šia intencija Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Kęstutis Trimakas, giedos parapijos choras, vadovaujamas Mariaus Prapuolenio ir Jones Bobinienės. 12 val. parapijos salėje po užkandžių prasidės akademinių dailis, kurioje kalbės adv. Povilas Žumbakis, o po to istorikė Skirmantė Miglinienė parodys dokumentinį filmą „Karlaga — mirties žemė“ apie lietuvių kancias Sibire. Minėjimą ruošia Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkė ir Cicero Amerikos Lietuvių tarybos skyrius. Visi apylinkių lietuviai nuoširdžiai kviečiami.

Lietuvos Respublikos Seimo pirm. Vytautui Landsbergiui lankantis Čikagoje balandžio 6 d., Čiurlionio galerijoje jį pasveikino veiklus bendruomenininkas iš Lemonto Kazys Laukaitis. Nuotr. Zigmog Degučio

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“, birželio 11 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus paminėti Tragiškojo birželio įvykiai — tremtinių ir partizanų kancios bei vergijos kelias. Kalbės Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio pirm. partizanas Jonas Čeponis. Meninę dalį atliks Dalia Sokienė. Po programos bus bendri pietūs ir malonus pabendravimas. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Lietuvos Vyčių Vidurio vakarų apskritis ruošia metinę gegužinę liepos 4 d. ir kviečia visus, norinčius maloniai praleisti popietę gamtoje. Tam tikslui pasamdytas autobusas, kuris nuvežs į vietą ir grąžins atgal. Gegužinė bus Stankūno restorano kieme ir sodelyje, Pines, IN, 3860 W. Dunes Hwy, Rt. 12. Žadama puiki muzika, žaidimai, laimėjimų traukimas ir karšti pietūs. Autobusas nuo Nekalto Prasišėjimo parapijos bažnyčios Brighton Parke išvyksta 10:30 val. r., o nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke 11 val. r. Autobusui vietą rezervuoti reikia iki liepos 1 d., skambinant Vandai Pliskaitienei 773-927-5684 arba Aldonai Brazienei 708-361-5594.

Naujausia technika išpausdintas M. K. Čiurlionio kūrybinio palikimo albumas bus išleistas Lietuvoje devyniomis kalbomis. Prof. Vytautas Landsbergis, didelę dalį savo mokslinių studijų skyres M. K. Čiurlionio kūrybai, supažindins lietuvių visuomenę su šio albumo pirmąja — anglų kalba — laidą. Taip pat vyks trumpa meninė programa. JAV LB Kultūros taryba kviečia visuomenę atsilankyti, geriau susipažinti ir maloniai praleisti su šiais dviem lietuvių tautos dvasios milžiniais — M. K. Čiurlioniu ir V. Landsbergiu. Vakaronė rengiama penktadienį, birželio 20 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Veiklūs ir talentingi visuomenininkai, fleitistė Rimma Polikaitytė dalyvaus literatūros ir muzikos vakaro programoje Fronto bičiulių stovykloje Dainavoje birž. 14 d.

Suvalkiečių draugija Čikagoje visus narius ir svečius kviečia į gegužinę birželio 8 d., sekmadienį, 12 val., Vytauto Didžiojo šaulių salėje, 2417 W 43rd Str.

IS ARTI IR TOLI

DOVANA LIETUVAI

Lietuvių tauta, pergyvenusi skaudžią fizinio ir dvasinio genocido okupaciją, susilaukia didžiulės dovanos: Manhatan, NY, profesorius prel. Antanas Rubšys užbaigė Senojo Testamento knygų vertimą iš originaliosios graikų ir hebrajų kalbos. Kun. Česlovas Kavaliauskas Lietuvoje yra išvertęs Naująjį Testamentą. Šios dvi knygos yra suredaguotos į vieną Šv. Rašto leidinį, kurį tikimasi išleisti dar šiais metais.

Dievo knygos spausdinimą atliks Lietuvos Vyskupų konferencijos „Adomo Jakšto“ spaustuve. Kasiadoryse. 20.000 tiražo išspausdinimas kainuos 217.000 dol. Kadangi Lietuva nėra pajėgi finansuoti šią, taip reikalingą, Dievo knygą, kreipiamasi į užsienio lietuvių, prašant pagalbos. Kiekvienas prašomas prisidėti pagal išgales prie šios didios dovanos tautai, siekiančiai dvasinio, moralinio ir socialinio atsinaujinimo.

Paukoje 100 ar daugiau dolerių, gaus dvi Šv. Rašto knygas: vieną asmeniškai, o kita aukotojo vardu, bus įteikta Lietuvos bibliotekoms. Aukos prašoma siųsti: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, pažymint, kad tai Šv. Rašto spausdinimui.

Vida Jankauskienė

SERGA RAŠYT. J. GLIAUDOS ŽMONA

Rašyt. Jurgio Gliaudos žmona Marija Gliaudienė dėl pailgusios sveikatos persikėlė gyventi į senelių globos namus. Ji prieš mėnesį susilaužė klubo kaulą, tad teko ilgesnį laiką praleisti ligoninėje, iš kur, gydytojo nurodymu, persikėlė į El Encanto Habilitation Center, 555 So. Encanto Rd., City of Industry, CA 91745. Marija Gliaudienė perleido savo sūnui tvarkyti visus asmeniškus ir teisiškus reikalus. Sūnus Jurgis Gliaudys yra teisininkas ir JAV kariuomenės atsargos pulkininkas. Jis praneša, kad motinos pažįstami gali su ja susisiekti, rašydami El Encanto adresu arba jo adresu: 1532 Maplegrove Str., West Covina, CA 91792.

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-585-9500

PAVASARIO VAJUS DAR NEPASIBAIGĖ

Kai pavasario žydinčią gamtą vis dar blaško šalti šiaurės vėjai, kažkokių sutapimų šalto pamiršimo nuotais per pasuktines savaites lydi ir Draugo fondo pavasario vajų. Pamiršimas ar apatija, rūpestio, optimizmo ar pareigos stoka, ar kiti vargai, vargeliai „Draugo“ skaitytojų finansinę paramą Draugo fondui, paskutiniu metu nukreipė visai kitais, nežinomais keliais. Ankstyvesnių Draugo fondo vajų metu nėra buvę, kad per ištisą vieną, antrą ir trečią savaitę būtų atėję tik pora laiškų su papildomais įnašais iš 1,680 narių ir rėmėjų. Kartu kyla klausimas kodėl Draugo fonde nėra kitų 3,320 „Draugo“ prenumeratorių?

„Draugo“ leidėjų 1997 metų finansinė sąmata rodo nemažą deficitą. Jo padengimui yra reikalinga Draugo fondo parama, nepažindinti „Draugo“ prenumeratoriai, kuri per penkerius metus nebuvo pakelta, kai pašto ir popieriaus kainos padvigubėjo. Nuo 1996 m. kovo mėn. iki 1997 m. kovo mėn. Draugo fondas išmokėjo „Draugui“ 185,000 dolerių naujų priemonių, pašto ir atlyginimų išlaidoms, nepanaudojant Draugo fondo pagrindinio kapitalo, narių ir rėmėjų iki šiol sudėto 614,000 dolerių sumoje. Ligšioliniai 212,000 dolerių išmokėjimai „Draugo“ leidybai buvo įmanomi tik gerų investavimų biržoje dėka, kurių portfolio 1997.05.15 turėjo 679,203.47 dolerių. Jau daug kartų buvo minėta, kad milijoninis Draugo

fondo kapitalas yra būtinas, panaudojant jo prieauglį sėkmingai tolimesnei „Draugo“ leidybos paramai. Lėšų telkimo vajų metu, kurie būna pavasari ir rudenį, labai svarbu padidinti fondo įnašus ir sulaukti naujų Draugo fondo narių ir rėmėjų, kad pasiekus milijoną.

Pavasario gelių ir daržovių sodinimas, laistymas bei pievėlių pjovimas gegužės mėnesį nustelbė visą „Draugo“ skaitytojų ir Draugo fondo narių dėmesį. Dar liko visos birželio mėnuo. Besidžiaugiant žydinčiomis gėlėmis, pradžiuginime ir Draugo fondą su pavasario vajaus įnašu.

Pavasario vajaus įnašai

Su 200 dolerių: Ritonė ir Teodoras Rudaičiai, iš viso 750 dol. Mykolas ir Onos Tonkūnų brangiam prisiminimui, Oak Lawn, IL.

Aldas Kriaučiūnas, US Embassy, Vilnius, Lietuva. Adelaids ir Jurgis Balbata, iš viso 500 dol., St. Petersburg, FL.

Vytautas Vidugiris, garbės narys, iš viso 2,200 dol., Palos Verdes, CA.

Su 100 dolerių: Dr. Rimvydas Sidrys, iš viso 900 dol., Streator, IL.

JAV LB Baltimorės apylinkė, iš viso 400 dol., per Juozą Saurušaitį.

Su 50 dolerių: Mety Aukštuolis, Cleveland, OH.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Fondo išdininkas

SKELBIMAI

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidavimu. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

(sk)

x Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius š.m. birželio 15 d., rengia skaudžių birželio įvykių minėjimą sekancija tvarka: 10 val. ryto vėliavų pakėlimas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos aikštelėje; 10:30 val. ryto iškilmingos šv. Mišios tos parapijos bažnyčioje; po to minėjimas parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus svečias iš Washington, Lietuvos karo attachė maj. Valdemaras Sarapinas. Muzikinę dalį atliks Algimantas Barniškis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

(sk)

x TRANSPAK praneša: Statistikos departamento duomenimis, 1996 m. buvo užregistruota 1 tūkst. 718 santuokų mažiau negu 1995 m. Šis rodiklis praėjusiais metais buvo 5.5 proc. ir tai mažiau nei 1945 m., kai jis siekė 6.8 proc. Ilgai santuokų lygis buvo panašus — apie 9 - 9.5 santuokos tūkst. gyventojų. Tačiau pastaraisiais metais jis mažėja. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai, rašydami El Encanto adresu arba jo adresu: 1532 Maplegrove Str., West Covina, CA 91792.

(sk)

x Janina Poškus, Oak Lawn IL, atsiuntė \$200 iš Sibiro grįžantiems tremtiniams sušelpi. Sibiro tremtinių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Janina Poškus, Oak Lawn IL, atsiuntė \$200 iš Sibiro grįžantiems tremtiniams sušelpi. Sibiro tremtinių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Kviečiame į dailininkų G. Žumbakienės, A. Žviliaus ir E. Cibinako parodų atidarymą Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte, birželio 14 d., šeštadienį, 7:30 v.v.

(sk)

x Vilniečių žiniai! Š.m. birželio 14 d., šeštadienį, 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusius skyriaus narius ir Sibiro tremtinius. Po Mišių vyksime į Tautines lietuvių kapines prie Sibiro tremtiniams atminti paminklo, pastatyto Pranės ir Julijos Pakalkų. VKLS Čikagos skyriaus valdyba.

(sk)

x Moteris ieško darbo 5 dienas savaitėje. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones arba vaikus. Skambinti 773-843-0298. Kviesti Rutą.

(sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk)

x Dėmesio radijo klausytojai! ZEMĖ L PRODUCTIONS praneša, kad WNDZ 750 AM yra dvigubai stipresnė — dienišnis signalas net 5,000 watų. Tai gera žinia tiems lietuviams, gyvenantiems Illinois, Indiana, Michigan ar Wisconsin valstijose, kurie iki šiol turėjo sunkumų aiškiai girdėti 750 AM. Kviečiame išjungti kasdien nuo 10 iki 11 v.r. 750 AM WNDZ. Informacinės radijo laidos STUDIJĄ R darbo dienomis, šeštadieniais istorinė VERSMĖ, bei sekmadieniais kultūrinis pramoginis VAI-RAS — tai tikrasis Lietuvos bei išeivijos veidrodys. Lithuanian News Radio, PO Box 1161, Oak Park, IL 60304. Red. tel. 708-386-0558.

(sk)

x DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvirsti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (773) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzco muziejaus) Tel.: 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 1-773-776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 773-284-0100 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Lithuanian Mercy Lift pokylio „Vilties vėjai“ rengimo komitetas stovi ant „Spirit of Chicago“ laivo denio ir maloniai visus kviečia dalyvauti pokylyje, kuris vyks šiam pramoginiame laive spalio 4 d., 6 val. vak. Iš kairės: Regina Griškelienė, Raminta Jacobs, Zita Ewert, Birutė Vindašienė, Marytė Nemickienė ir Lidija Ringienė.